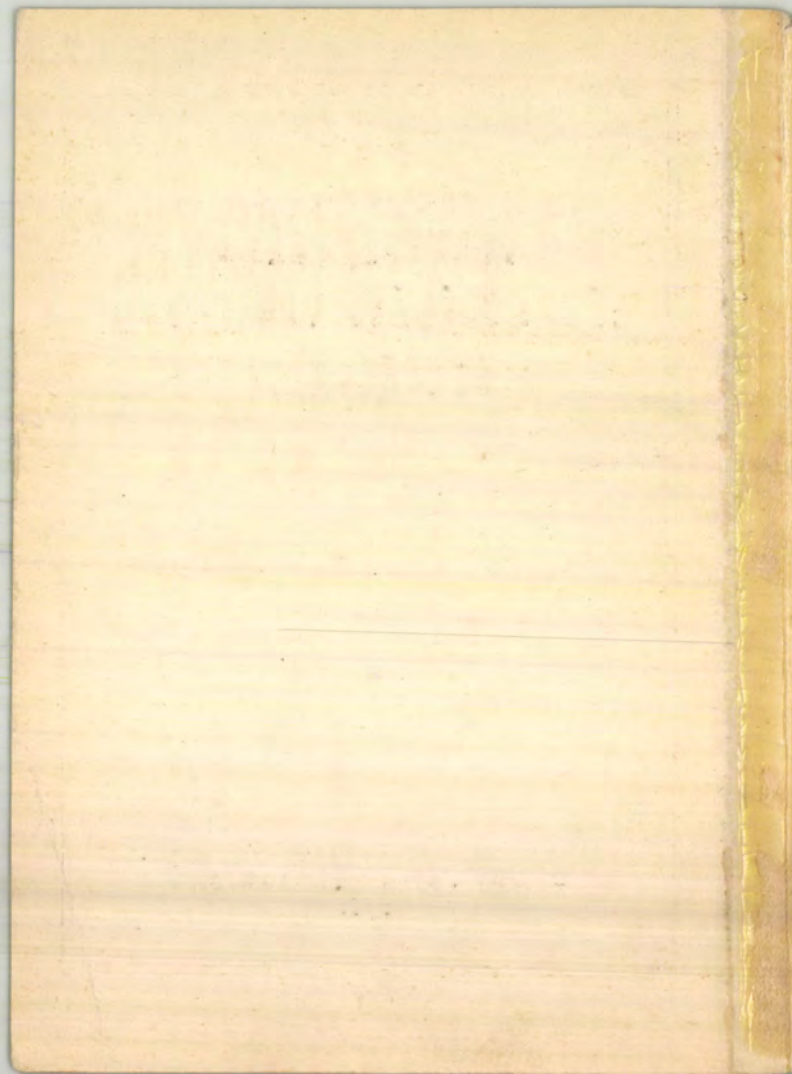
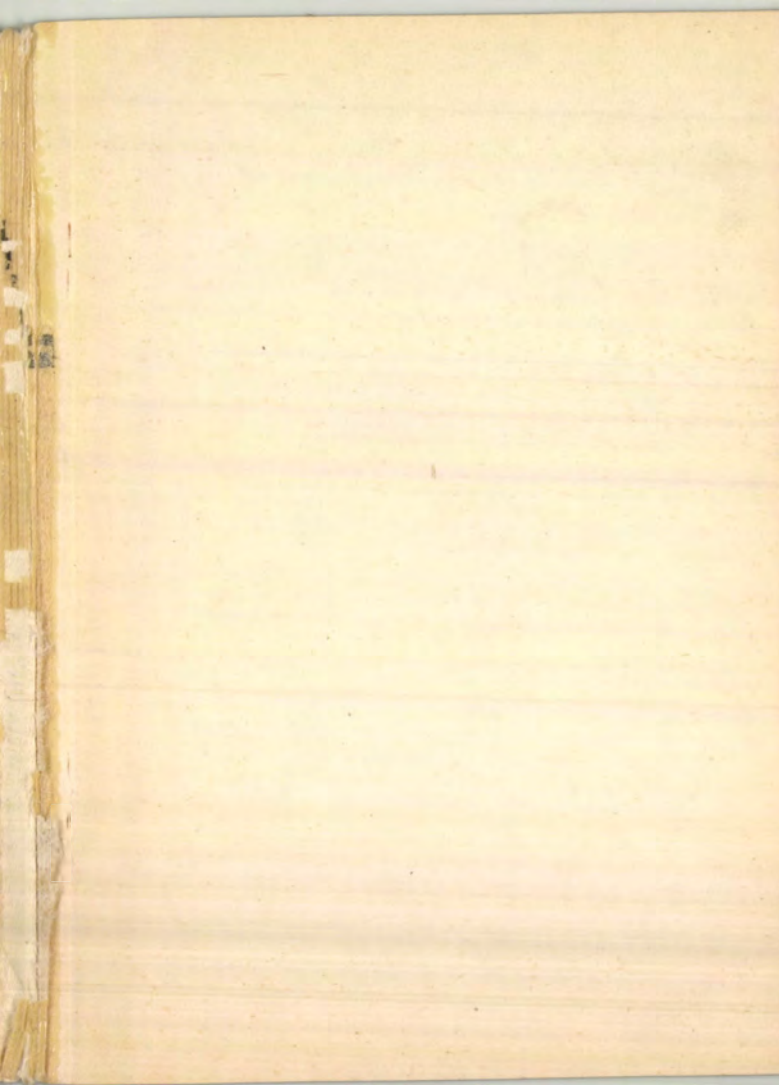

**TERMÉSZETJÁRÓ
TÁJÉKOZÓDÁSI VERSENYEK
SZABÁLYZATA**

**SPORT LAP- ÉS KÖNYVKIADÓ
1957**

Ara: 5,— Ft

11142

508

TERMÉSZETJÁRÓ
TÁJÉKOZÓDÁSI VERSENYEK
SZABÁLYZATA

SPORT LAP- ÉS KÖNYVKIADÓ
1957

Ezt a szabálykönyvet a Magyar Természetalbarát Szövetség Tanácsa jóváhagyta. Minden előző kiadású természetjáró versenyszabálykönyv érvénytelenné vált

A szabálykönyvet összeállították :

Holba Vilmos

Komáromi Jenő

Pásztor János

Soltész Béla

Szász Károly

Székely Miklós

Temesrékási Mihály

Thuróczy Lajos

Felelős kiadó a Sport Lap- és Könyvkiadó igazgatója

Felelős szerkesztő: Garami Jánosné

Műszaki felelős: Bánfi Ferenc

Megjelent 3200 példányban, 3,5 (A/5) ív terjedelemben

Ez a könyv az MNOSZ 5601-54, 5602-50 Á szabványok szerint készült

57/3081 Egyetemi Nyomda, Budapest — F. v.: Janka Gyula

TARTALMI KIVONAT

1. §. TERMÉSZETJÁRÓ TÁJÉKOZÓDÁSI VERSENYEK

- 1.1 A természetjáró tájékozódási versenyek fogalma
- 1.2 A szabályzat alkalmazása

2. §. A VERSENYEK FELOSZTÁSA

- 2.1 A versenyek
- 2.2 A versenyek jellege
 - 2.21 *Egyéni versenyek*
 - 2.22 *Egyéni csapatversenyek*
 - 2.23 *Csapatversenyek*
- 2.3 A versenyek rendszere
 - 2.31 *Egyfordulós versenyek*
 - 2.32 *Körrendezéses versenyek*
 - 2.33 *Többfordulós versenyek*
 - 2.34 *Kieséses versenyek*
- 2.4 A versenyek fajtái
 - 2.41 *Gyakorló és házi versenyek*
 - 2.42 *Területi vagy egyesületi versenyek*
 - 2.43 *Országos versenyek*
 - 2.44 *Nemzetközi versenyek*
 - 2.45 *Országok közötti versenyek*

2.5 Egyéb felosztás

- 2.51** *Bajnoki versenyek*
- 2.52** *Vándordíjas versenyek*
- 2.53** *Meghívásos versenyek*
- 2.54** *Kizárásos versenyek*
- 2.55** *Nyílt versenyek*

2.6 Versenymódok

2.7 Versenyszámok

- 2.71** *Megadott menetidős verseny*
- 2.72** *Pontérintős verseny*

3. §. A VERSENYEK RÉSZVEVŐI

3.1 A versenyző jogai és kötelességei

3.2 A csapatvezető

3.3 Nézők, tartalékok, kísérők

4. §. A VERSENYBÍRÓSÁG

4.1 A versenybíróóság feladatai

4.2 A versenybíróóság elnöksége

- 4.21** *A versenybíróóság elnöke*
- 4.22** *A versenybíróóság elnökének kötelességei*
- 4.23** *A versenybíróóság elnökének jogai*
- 4.24** *A versenybíróóság elnökének helyettese*
- 4.25** *A versenybíróóság elnökhelyettesének (helyetteseinek) kötelességei*
- 4.26** *A versenybíróóság titkára*

4.3 A versenybíróóság tagjai

- 4.31** *Az indítóbíró*
- 4.32** *Az állomásbírák*
- 4.33** *A pályabírák*

- 4.34 *A célbíró*
- 4.35 *A bontóbíró*
- 4.36 *A tájékoztatóbíró*
- 4.37 *A versenyorvos*
- 4.38 *A versenybírószág tagjaira vonatkozó egyéb intézkedések*

5. §. AZ ELLENŐRZŐBÍRÓ

- 5.1 *Az ellenőrzőbíró kötelességei*
- 5.2 *Az ellenőrzőbíró jogai*

6. §. A VERSENYEK ELŐKÉSZÍTÉSE

- 6.1 *A versenyek kiírása*
- 6.2 *Nevezés a versenyre*
- 6.3 *Versenyértésítő*
- 6.4 *Sorsolás*
- 6.5 *A résztvevők száma*
- 6.6 *A verseny engedélyezése*

7. §. A VERSENY LEFOLYÁSA

- 7.1 *A verseny megnyitása*
- 7.2 *Az indító- és célállomás*
- 7.3 *A verseny indítási és befejezési időpontja*
 - 7.31 *A verseny indításának időpontja*
 - 7.32 *A verseny befejezésének időpontja*
 - 7.33 *A verseny bontásának időbeli lefolyása*
- 7.4 *A verseny időtartama*
- 7.5 *Az összversenyidő kiszámítása*

- 7.6 A menetidő**
 - 7.61 Menetidőszámítás**
- 7.7 Állomások**
 - 7.71 Az állomások elhelyezése**
- 7.8 Ellenőrző pontok**
 - 7.81 Ellenőrzőtábla elhelyezése légvonalmenetnél**
- 7.9 Feladatok meghatározása**
 - 7.91 Rajzban**
 - 7.92 Szövegben**
 - 7.93 Ellenőrzőpontok száma versenyszakaszonként**
 - 7.94 Általános utasítás**
- 7.10 Térképhiba**
- 7.11 Felszerelés**
- 7.12 Az egyes versenymódok és versenyszámok különleges szabályai**
 - 7.121 Evezős tájékozási versenyek**
 - 7.122 Sí tájékozási versenyek**
 - 7.123 Kerékpáros tájékozási versenyek**
 - 7.124 Többtusa versenyek**
 - 7.125 Elméleti versenyek**
 - 7.126 Pontérintős versenyek**
- 7.13 Szállás, pihenőidő**
 - 7.131 Alvóhelyek előkészítése**
 - 7.132 Pihenőidő az éjjeli és nappali szakaszok között**
 - 7.133 Pihenőidő verseny közben**
- 7.14 Magatartás baleseteknél**

8. §. AZ EREDMÉNYEK KISZÁMÍTÁSA

8.1 A verseny pontozása

8.11 *A menetidőeltérés pontozása*

8.12 *Az útvonal betartásának pontozása*

8.121 *Ellenőrzőpont kihagyásának pontozása*

8.122 *Állomáskihagyás pontozása*

8.123 *Keresési időn túl érkezés pontozása*

8.2 A verseny értékelésének módja

8.21 *Az eredmény kiszámítása*

8.22 *Többszakaszos versenyek eredménye*

8.23 *Holtversenyek eldöntése*

8.3 Az eredmények közzlése

9. §. ÓVÁSOK

9.1 *Óvás benyújtása*

9.2 *Óvás elbírálása*

9.3 *Kiemelés óvás alapján*

9.4 *Fellebbezés*

9.5 *Óvási és fellebbezési költségek*

9.6 *Egyéb feljegyzések*

10. §. VEGYES RENDELKEZÉSEK

10.1 Tiltó rendelkezések

10.101 *A szabályzattól való eltérések*

10.102 *Utólagos kiemelések*

10.103 *Ellenőrzőpontok súlyozása*

10.104 *Zavaró jelzések elhelyezése*

- 10.105 *Párhuzamos utak ellenőrzése*
- 10.106 *Hozzájárható ellenőrzőláda*
- 10.107 *Egy útvonalon több részleg versenyzése*
- 10.108 *A jelzősíp indokolatlan használata*
- 10.2 **A pontok kijelölése a terepen**
- 10.3 **Indítási sorrend**
- 10.4 **Rajt lekésése**
- 10.5 **A versenyző eltűnése egyéni versenyen**
- 10.6 **Hiányos létszámú csapat indítása**
- 10.7 **Elveszett tárgyak keresése**
- 10.8 **Az állomáskartonok adatai**
- 10.9 **Orvosi igazolás**
- 10.10 **Versenyjelzések**
- 10.11 **Tájékoztató versenyeken használt nyomtatványok**
- 10.12 **Példa a keresési idő és a bontási idő kiszámítására**

11. §. FEGYELMI SZABÁLYOK

- 11.1 **Súlyos sportszerűtlenségek fogalma a tájékoztató versenyeken**
- 11.2 **Eljárás szabálysértéseknél**

F Ü G G E L É K

A természetjáró tájékozódási versenyek rendezésének tudnivalói

1. Eljárás a rendezéseknél

1.1 *A verseny bejelentése*

1.2 *A versenykiírás kiküldése*

1.21 *Nevezési lap*

1.22 *Erőssorrend*

1.23 *Versenyértéstitő*

1.3 *A verseny ellenőrzése*

1.4 *A versenyeredmény kihirdetése*

2. A versenyrendezés néhány gyakorlati irányelve

2.1 *A munkamegosztás*

2.2 *A versenyútvonal kitűzése*

2.3 *Részletes lebonyolítási terv*

3. Egyéb tudnivalók

3.1 *Versenybírói testületek alakítása*

3.2 *Döntvénytár*

4. Nyomtatványok mintái

1. §. TERMÉSZETJÁRÓ TÁJÉKOZÓDÁSI VERSENYEK

1.1 A természetjáró tájékozódási versenyek fogalma

Természetjáró tájékozódási verseny minden olyan verseny, amelyben a természetjárással kapcsolatos feladatok (kijelölt terep-pontok előre megjelölt útvonalon vagy anélkül való elérése, terepnehézségek leküzdése, vagy egyéb gyakorlati és elméleti követelmények) helyes megoldása a cél.

1.2 A szabályzat alkalmazása

E versenyszabályzatnak a használata minden természetjáró tájékozódási versenyen egyaránt kötelező mind a versenyt rendező szerve, mind a versenybírószágra és a versenyzőkre (lásd: 10.101).

2. §. A VERSENYEK FELOSZTÁSA

2.1 A versenyek

Természetjáró tájékozódási versenyeket nők és férfiak részére lehet rendezni.

2.2 A versenyek jellege

A versenyek jellegüket tekintve lehetnek :

2.21 Egyéni versenyek azok a versenyek, amelyekre a versenyzőket egyénileg, név szerint kell nevezni, a versenyző a feladatot egymagában teljesíti és ennek alapján értékeli.

2.22 Egyéni csapatversenyek azok a versenyek, amelyekre a versenyzőket egyénenként és sportköri csapatonként kell nevezni ; a versenyzők a feladatot egyenként teljesítik, az eredményeket egyénenként hibapontok szerint értékeli, a csapateredmény pedig az egyénileg elért helyezési számok összegezéséből nyer megállapítást.

Egyéni csapatversenyben külön egyéni és külön csapatdíjazás van.

2.23 Csapatversenyek azok a versenyek, amelyekre csapatokat neveznek. A csapatok tagjai a feladatokat együttesen vagy

részlegekre bontva, egyidőben vagy egymásután (váltó) teljesítik és az eredményt a részlegek teljesítménye határozza meg.

Egy csapat létszáma a versenykiírástól függően 3–8 fő. A csapat összetételét a rendező szerv a versenykiírásban határozza meg. I. osztályú versenyen a részlegek legnagyobb létszáma 2 fő.

Csapatversenyeket férfi, női és vegyes csapatok részére lehet rendezni.

2.3 A versenyek rendszere

A természetjáró versenyeket a következő versenyek keretében lehet rendezni: egyfordulós, körrendezéses, többfordulós és kieséses versenyek.

2.31 Egyfordulós versenyek azok az egyéni vagy csapat tájékozódási versenyek, amelyekben a versenyfeltételeket a versenyzők egyetlen versenyen teljesítik és ennek értékelése alapján állapítják meg az eredményeket.

2.32 Körrendezéses versenyek azok a tájékozódási csapatversenyek, amelyekben a versenyfeltételeket a versenyző csapatok több versenyen teljesítik és az egyes versenyek eredményeinek összesítése alapján állapítják meg a végeredményt.

Körrendezéses versenyben az induló sportkörök váltakozva rendezik az egyes versenyeket úgy, hogy a rendező sportkörök az általuk rendezett versenyben nem vehetnek részt.

2.33 *Többszörös versenyek* azok a tájékozási versenyek, amelyeken a versenyzők több önálló részversenyen teljesítik a versenyfeltételeket és az egyes versenyek eredményeinek összesítése alapján állapítják meg a végeredményt.

Önálló részversenyeken az összes versenyzők, illetve versenyző csapatok indulnak.

Többszörös verseny rendezésére kizárólag a részvevő turistaegyesületek, ligák, illetve szakosztályok (továbbiakban : egyesületek) megbízottaiból létesült szerv, vagy maga a szövetség jogosult.

2.34 *Kieséses versenyek* azok a tájékozási versenyek, amelyeken a versenyzők, illetve a versenyző csapatok egy vagy több alacsonyabb fokú versenyen elért eredményük alapján szereznek jogosultságot a magasabb fokú versenyen való indulásra.

A kieséses rendszerű verseny végeredményét az utolsó, legmagasabb szintű versenyen elért eredmény szolgáltatja.

2.4 A versenyek fajtái

2.41 *Gyakorló és házi versenyek* azok a versenyek, amelyeken csak egy szakosztály tagjai vesznek részt.

2.42 *Területi vagy egyesületi versenyek* azok a versenyek, amelyeken földrajzilag körülhatárolt területen (megye, járás, város stb.) székhellyel bíró, vagy valamely turista-

egyesülethez (ligához) tartozó egyesületek versenyzői vehetnek részt.

2.43 Országos versenyek azok a versenyek, amelyeken az ország bármely egyesületének versenyzői részt vehetnek.

2.44 Nemzetközi versenyek azok a versenyek, amelyeken az ország bármely egyesületének versenyzőin kívüli külföldi versenyzők is részt vehetnek.

2.45 Országok közötti versenyek azok a versenyek, amelyeken két vagy több ország válogatott versenyzői, illetve csapatai vehetnek részt.

2.5 Egyéb felosztás

2.51 Bajnoki versenyek azok a versenyek, amelyeken a versenyzők valamely szervezet, szakma vagy terület, valamint országos bajnoki cím elnyeréséért küzdenek.

2.52 Vándordíjas versenyek azok a versenyek, amelyeken a versenyzők az alapítólevél előírásai szerint készült versenykiírás szerint időleges vagy örökös vándordíj elnyeréséért küzdenek.

2.53 Meghívásos versenyek azok a versenyek, amelyeken a versenyzők csak a rendező szerv írásbeli meghívása alapján vehetnek részt.

2.54 Kizárásos versenyek azok a versenyek, amelyeken csak meghatározott minősítésű

vagy életkorú versenyzők indulhatnak, illetve meghatározott minősítésű vagy életkorú versenyzők nem vehetnek részt.

2.55 Nyílt versenyek azok a versenyek, amelyeken minősítésre való tekintet nélkül minden versenyző részt vehet.

2.6 Versenymódok

Természetjáró tájékozdási versenyt a következő módokon lehet rendezni :

1. gyalogosverseny,
2. evezősverseny,
3. síverseny,
4. kerékpárosverseny,
5. többtusa-verseny az előbbieik kombinálásával,
6. elméleti verseny.

2.7 Versenyszámok

Az 1–5. versenymódokban a következő versenyszámokat lehet rendezni :

2.71 megadott menetidős versenyt, amelyben a versenyző az I. osztályú állomásonként megadott menetidő, valamint az útvonal és érintendő pontok betartásához van kötve ;

2.72 pontérintős versenyt, amelyben a versenyzők meghatározott pontokat tartoznak, megadott időn belül, szabadon választott vagy előírt sorrendben és útvonalon, csapatversenyen tetszőleges részlegekre bontva, érinteni.

3. §. A VERSENYEK RÉSZVEVŐI

3.1 A versenyző jogai és kötelességei

A versenyző köteles elindulni azon a versenyen, amelyre egyesülete benevezte.

Az igazolatlan távolmaradás fegyelmi véttség.

Megyei, budapesti, sportegyesületi, illetve országos bajnokságról történt távolmaradás esetén a fegyelmi eljárást hivatalból kell a versenyző ellen megindítani.

A versenyző köteles a versenyszabályzatot és a versenykiírás feltételeit ismerni. Szabálysértés esetén a szabály nem ismerése nem mentesít a szabályokban előírt következmények, súlyosabb esetben a fegyelmi büntetés alól.

A versenyt rendező szakosztály (sportkör) versenyzői és tagjai — gyakorlóversenyek kivételével — nem rajtolhatnak.

Mindazok, akiknek a verseny színhelyéről beosztásuknál fogva tudomásuk van, azon nem vehetnek részt.

A versenyzők csak annak az egyesületnek színeiben indulhatnak, amelyikhez természetjárásban érvényesen igazolva vannak. Egy versenyző egyszerre több egyesület természetjárószakosztályának tagja nem lehet.

Versenyen való indulás és érvényes szereplés előfeltételei :

1. természetjáró igazolvány, vagy természetjáró versenyzői minősítés,
2. érvényes sportorvosi igazolás,
3. nevezés,
4. a nevezés elfogadása.

A versenyzőnek (versenyzőknek) a verseny előre kiírt találkozási időpontjában, a meghatározott helyen, csapatverseny esetében az előírt létszámmal, pontosan meg kell jelennie.

A versenyzők ruházata lehetőleg egységes és a verseny követelményeinek megfelelő sportöltözék legyen. Az egyesület jelvényét feltűnő helyen kell viselni.

A versenyzőnek a terepen csendben kell végighaladnia. Szem előtt kell tartania a természet-, vad- és műemlékvédelmi szabályokat.

A versenyző tartozik az ellenőrző állomásokon a beérkezéskor az állomásbírónál *jelentkezni* és versenyzőkartonját átnyújtani. Ha a versenyző (vagy csapattag) az állomás területén valakivel szót váltott, vagy az állomáskartonba betekintett, akkor az állomás területét a továbbindításig nem hagyhatja el.

Köteles ellenőrizni az állomásbíró értékelését. Ennek elmulasztásából származó minden hátrány a versenyzőt terheli.

Az állomások területén fokozottan kell a csendre és éjszaka a világításra is ügyelni.

Az állomásbíró utasításainak eleget kell tenni.

A versenyzőnek jogában áll felvilágosítást, kéréssel, vagy panasszal a versenybíróság elnökéhez fordulni.

Csapatverseny esetén ez a jog a csapatvezetőt (részlegvezetőt) illeti.

3.2 A csapatvezető

A versenykiírás előírhatja, hogy a versenyen résztvevő valamennyi szerv egy-egy csapatvezetőt jelöljön ki, aki összekötő a szerv versenyzői és a versenybíróság között. A csapatvezető, esetleg helyettese nevét és lakcímét a nevezésben fel kell tüntetni.

A csapatvezető felelős a szerv versenyzőinek fegyelmezett és sportszerű viselkedéséért és biztosítja a versenyzők kellő időben való megjelenését a verseny színhelyén, illetve a találkozási helyen.

A csapatvezetőnek tilos beleavatkozni a versenybírók intézkedéseibe.

A csapatvezető óvással élhet az óvásra előírt szabályok betartásával.

A csapatvezető a verseny idején köteles a csapatvezetők számára kijelölt helyen tartózkodni.

Ha a csapatnak külön kijelölt vezetője nincs, akkor feladatát az „A” részleg vezetője, vagy ha a csapatrészlegek egyidejűleg egymástól távol (pl. más hegységben) versenyeznek, a részlegvezetők látják el.

3.3 Nézők, tartalékok, kísérők

A versenyszabályok a versenynél jelenlevő nézőkre, tartalékokra és kísérőkre is kötelezőek.

Nevezettek csak a számukra kijelölt helyen tartózkodhatnak.

A verseny tartama alatt nevezetteknek tilos a versenyzőkkel beszélni, vagy velük bármilyen módon (írásban, jellel stb.) kapcsolatot teremteni.

4. §. A VERSENYBÍRÓSÁG

A verseny lebonyolítására versenybíró-ságot kell alakítani.

A versenybíró-ság elnökségét a rendező szerv jelöli ki a versenybírói testület javaslata alapján.

A versenybíró-ság elnöki tisztének betöltéséhez az illetékes versenybírói testület (a továbbiakban VT) jóváhagyása szükséges (lásd: Függelék 3.1 pont).

4.1 A versenybíró-ság feladatai

A versenybíró-ság feladatai a következők :
elvégzi a verseny előkészítésével, rendezésével és ellenőrzésével kapcsolatos feladatokat ;
intézi a verseny lebonyolítását ;
megállapítja és kihirdeti a verseny eredményét.

4.2 A versenybíró-ság elnöksége

A verseny színhelyét és körülményeit a versenybíró-ság elnöksége köteles szigorú titoktartással kezelni,

A versenybíróóság elnökségét alkotják :
a versenybíróóság elnöke,
a versenybíróóság elnökének helyettese
(helyettesei),
a versenybíróóság titkára.

4.21 A versenybíróóság elnöke a verseny vezetője, irányítja a versenybíróóság munkáját és felelős a teljes verseny szabályos szervezéséért és lebonyolításáért.

4.22 A versenybíróóság elnökének kötelességei

A versenybíróóság elnöke felelős a verseny színhelyének szabályos kijelöléséért, valamint a szükséges engedélyek megszerzéséért ;

a versenybíróóság elnökségével egyetemben dönt a nevezések elfogadásáról vagy visszautasításáról ;

összeállítja a versenybíróóságot, felelős azért, hogy a versenybíróóság tagjai feladatuk ellátásához kellő szakértelemmel rendelkezzenek ;

a verseny megrendezése előtt legalább 4 héttel a tervezett verseny pontos leírását, az utasításokat, az előírt menetidőt (távolságokat és szintkülönbségeket) és a versenyre vonatkozó összes adatot az illetékes VT, illetve a kijelölt ellenőrzőbíró rendelkezésére kell bocsátani még abban az esetben is, ha az illetékes VT nem tartja szükségesnek az előzetes helyszíni ellenőrzést ;

a verseny megkezdése előtt felülvizsgálja a verseny lebonyolításához szükséges felszerelést és berendezési tárgyakat, ezek használhatóságát és szabályszerűségét ;

ellenőrzi a versenybírák előírt és kötelező felszerelését ;

elkészíti a részletes lebonyolítási tervet (lásd : Függelék 2.3 pont) ;

a verseny megkezdése előtt írásban közli a versenybírák tagjaival a verseny tartama alatt elvégzendő feladatokat ;

figyelemmel kíséri a verseny szabályos és megszakítás nélküli menetét ;

dönt a verseny rendezése során felmerült vitás kérdésekben ;

összehívja és vezeti a versenybírák üléseit ;

a versenyt követő 4 (négy) napon belül benyújtja a versenyt rendező szervnek az általa ellenőrzött és aláírt versenyjegyzőkönyvet ;

fegyelmi eljárást indít a súlyos sportszerűtlenséget elkövető versenyző (részleg) ellen.

4.23 A versenybírák elnökének jogai

A versenybírák elnöke kedvezőtlen időjárás, vagy olyan más, előre nem látott akadály esetén, amely lehetetlenné teszi a verseny reális lebonyolítását, módosíthatja vagy berekesztheti a versenyt ;

változtatásokat eszközölhet a versenykiíráshoz viszonyítva, ha a verseny reális lebonyolításának feltételei azt szükségessé

teszik, azonban a változtatásokat a verseny megkezdése előtt legalább 30 perccel köteles a versenyzőkkel írásban közölni ;

kizárhatja a versenyből azokat a versenyzőket, akik életkorukat, kötelező felszerelésüket, igazolásaikat, képzettségüket stb. illetően nem felelnek meg a verseny-szabályoknak, vagy az adott versenyre vonatkozó kiírásnak ;

kizárhatja a versenyből azokat a versenyzőket, akik sportszerűtlen magatartást tanúsítanak.

4.24 *A versenybíróóság elnökének helyettese*

A versenybíróóság elnökének helyettese a versenybíróóság elnökének intézkedéseit foganatosítja, távolléte vagy akadályoztatása esetén helyettesíti.

Több helyettes esetén a versenybíróóság elnökének jogait a rangidős elnök-helyettes gyakorolja.

4.25 *A versenybíróóság elnökhelyettesének (helyetteseinek) köteleességei*

a) A verseny előtt

A versenybíróóság elnöke által kijelölt helyen a verseny egy bizonyos szakaszának megtervezése, bemérése és a versenyzők részére kiadásra kerülő utasítások, állomástérképek elkészítése ;

olyan versenyek esetén, amelyeken éjszakai szállást kell biztosítani, felelős a szálláshely kijelöléséért, előkészítéséért és használhatóságáért ;

előzetes helyszíni ellenőrzésnél az ellenőrzőbíróval versenyszerűen végighalad a verseny útvonalán.

b) A versenyen

A versenybíróság titkárától átvett állomás- és ellenőrzőpont-jelző táblák szabályszerűségének ellenőrzése ;

intézkedés a verseny lebonyolításához szükséges felszerelésnek a verseny színhe-lyére és vissza szállítására ;

a versenyidő meghatározása (óra-egyeztetés) a versenyzők és az állomás-
bírók részére ;

az állomásbírók kellő időben történő felvezetése az ellenőrzőállomásokra ;

az állomásbírók részére a kitöltött állomáskartonok és versenyutasítások, állomástérképek átadása ;

az állomás- és ellenőrzőpont-jelző táblák, ellenőrző ládák (perselyek, tasakok) szabályszerű elhelyezése a megfelelő pontokon.

A versenybíróság elnökhelyettesének joga, hogy abban az esetben, ha a felvezetés közben a verseny lebonyolítását részben akadályozó, előre nem látott körülményt észlel, a verseny egy-egy szakaszát módosíthatja akként, hogy arról a szakasz előtti I. osztályú állomást köteles értesíteni. Ilyen esetben köteles a versenyrész előtti állomáson levő térképet (utasításokat) a változtatásnak megfelelően módosítani és a versenybíróság elnökét a legrövidebb időn belül értesíteni.

4.26 A versenybíróóság titkára átveszi a nevezéseket és vezeti a verseny előzetes ügyintézését;

felelős a verseny gazdasági elszámolásáért;

elvégzi a sorsolást;

felelős az állomáskartonok, versenyzőkartonok, állomás- és ellenőrzőpont-jelző táblák, letépőkartonok, bedobólapok stb. előkészítéséért ;

felelős a versenyzők és a nézők fogadásáért, elhelyezéséért;

felelős a szükséges térképek és utasítások rendelkezésre bocsátásáért ;

biztosítja a versenybíróóság elnöke intézkedéseinek végrehajtását ;

a versennyel kapcsolatos tudnivalókat a versenyzők tudomására hozza ;

felelős a jegyzőkönyvek vezetéséért, azok helyességéért, a pontok összegezéséért és a helyezési sorrend megállapításáért.

4.3 A versenybíróóság tagjai

A versenybíróóság tagjai a következők :

az indítóbíró (indítóbírák),

az állomásbírák,

a pályabírák,

a célbíró,

a bontóbíró,

a tájékoztatóbíró és

a versenyorvos.

4.31 Az *indítóbíró* a verseny megkezdése előtt ellenőrzi a csapatok létszámát, továbbá azt, hogy a versenyzők orvosi igazolása, természetjáró igazolványa, vagy minősítése, továbbá előírt és kötelező felszerelése megfelel-e az előírásoknak (lásd: 7.11);

· kitölti a rajtlistát ;

felelős azért, hogy az indításnál a versenyzők az előírt időpontban és a megállapított időközönként induljanak ;

kiadja a térképet, versenyzőkartont stb. ;

a versenyzőkartonra bejegyzi az indulás időpontját és azt aláírásával hitelesíti ;

az indítókartonra feljegyzi az indulás időpontját, a térkép számát és azt a versenyzővel, illetve a csapat- vagy részlegvezetővel aláíratja.

4.32 Az *állomásbírák* az egyes állomásokon bejegyzik az állomás- és versenyzőkartonokra a versenyző, illetőleg a csapat érkezési és indulási időpontját, az állomáskartonon a bejegyzést a versenyzővel aláíratják, a versenyzőkartonon pedig a bejegyzést aláírásukkal hitelesítik ;

ellenőrzik, hogy a „keresési” idő nem járt-e le ;

kifogástalanul ismerniük kell a szabályzatnak a tevékenységükkel kapcsolatos utasításait ;

az állomáskartonra a versenyző kívánságára kétféle feljegyzést tehetnek :

a) „*óvás*” megjelöléssel beírják a versenyző által bediktált szöveget és a versenyzővel aláíratják ;

b) „*megjegyzés*” megjelöléssel beírják a versenyző által bediktált észrevételt és ezt is aláíratják a versenyzővel. A „*megjegyzés*” nem minősül óvásnak.

A versenyző kérésére tartoznak felvilágosítást adni arról, hogy a többi versenyző hány hibapontot kapott az állomáson ;

feljegyzik az állomás- és versenyzőkartonra az ellenőrzőpontok érintését igazoló letépőkartonok számjelét ;

aláírják és megőrzik az ellenőrzőpontok érintését igazoló letépőkartonokat ;

a versenyzőkartonok és az átadott letépőkartonok alapján elvégzik az állomásig terjedő útvonal értékelését és az eredményt a versenyzőkartonokra, valamint az állomáskartonokra feljegyzik (lásd: 8.1) ;

ellenőrzik, hogy csapatverseny esetén a csapat teljes létszámmal érkezett-e be az állomásra ;

betartják az előírt indulási időközöket ;

ha a versenyző (csapattag) az állomás területén valakivel szót váltott, vagy az állomáskartonba betekintett, akkor az állomásbírák a továbbindításig nem enged-

hetik ki a versenyzőt az állomás területéről. (Ebben az esetben a versenyző nem mehet vissza a részleg többi tagjának behívására.)

Idegen útvonalról betévedt versenyzőt az állomásbírák minden felvilágosítás nélkül kötelesek azonnal kiküldeni az állomás területéről (lásd : 10.7).

4.33 A *pályabírák* a verseny útvonalán ellenőrzik a versenyzőket, hogy nem használnak-e tiltott segédeszközöket és nem vesznek-e igénybe külső segítséget.

Ha a pályabíró szabálytalanságot észlel, azt bejegyzi a versenyző (részleg) és a saját kartonjára.

Ellenőrzi továbbá, hogy az állomásbírák helyesen látják-e el feladatukat.

4.34 A *célbíró* a verseny utolsó (cél-) állomásának versenybírája.

A célbíró bejegyzi az állomás- és a versenyzőkartonra az érkezés idejét és az állomáskartonon a bejegyzést a versenyző aláírásával igazoltatja ;

feljegyzi és aláírja a versenyző által átadott és az ellenőrzőpontok érintését igazoló letépőkartonokat ;

a versenyzőkarton és az átadott letépőkartonok alapján elvégzi a célállomás előtti verseny rész értékelését és az eredményt az állomás-, illetőleg a versenyzőkartonokra feljegyzi, majd az egész útvonalat (versenyszakaszt) az értékelő lapon értékeli (lásd : 8.1 és 8.2) ;

ellenőrzi, hogy a versenyzőnek megvan-e a kötelező felszerelése ;

csapatverseny esetén ellenőrzi, hogy a csapat (részleg) teljes létszámmal érkezett-e be a célállomásba ;

gondoskodik a versenyzőknek kiadott térképek, versenyzőkartonok stb. beszedéséről ;

átveszi az ellenőrzőbíróhoz címzendő esetleges óvásokat és az óvási díjakat.

4.35 A *bontóbíró* csak a verseny útvonalát teljesen ismerő személy lehet.

A bontóbíró felelős azért, hogy a terepen elhelyezett ellenőrzőpont-jelző táblákat és állomásokat a bontási időben összeszedje és a célállomáshoz juttassa ;

az állomások kartonjain a számítások helyességét a helyszínen ellenőrzi és ezek alapján vezeti az eredményösszesítést ;

felnyitja az ellenőrzőpontokon elhelyezett ládákat és az ellenőrzőbíró jelenlétében a helyszínen megállapítja, hogy melyik versenyző, illetve csapat érintette a pontot ;

ellenőrzi az útvonalszakaszra vonatkozó értékelést.

A bontóbíró a terepen az ellenőrzőbíróval együtt halad végig.

A bontóbíró köteles a vitás pontokon az ellenőrzőbíró esetleges méréseiben segídeni.

4.36 A *tájékoztatóbíró* feladata a verseny-nyel kapcsolatos események, tájékoztatást igénylő körülmények élőszóval, távbeszélőn vagy hangszóró igénybevételével — szükség esetén írásban — a nézők, a sajtó és a rádió részére történő ismertetése.

Kötelessége a verseny előtt meggyőződni arról, hogy a hírközlést szolgáló berendezések megfelelő állapotban vannak-e;

bemutatja a nézőknek a versenybíró-ság tagjait és a versenyzőket;

felvilágosítással szolgál a rádió és a sajtó munkatársainak;

ismerteti a verseny lefolyását, arról esetleg helyszíni közvetítést is ad úgy, hogy az a természetjárás hírverését is szolgálja;

nemzetközi verseny esetén többnyelvű eredménylistát készít és ad ki.

4.37 A *versenyorvos* köteles felügyelni a versenyek egészségügyi követelményeire; megszervezi az orvosi segélynyújtást; megállapítja, hogy azok a versenyzők, akik megsérültek vagy megbetegedtek, folytathatják-e a versenyt.

4.38 A *versenybíró-ság tagjaira vonatkozó egyéb intézkedések*

A versenybíró-ság elnökségének tagjaként csak az a személy működhet, akinek érvényes versenybírói igazolványa van és valamelyik egyesület tagja.

Ezen előírás alól a verseny rendezésében illetékes VT felmentést adhat.

A versenybíróság elnöke és az ellenőrzőbíró részére felmentés nem adható.

•A versenyorvos működése nincs versenybírói képesítéshez kötve.

Bajnoki és I. osztályú versenyeken egy-egy állomáson azonos szakosztálynak csak egy tagja teljesíthet rendezői feladatot.

5. §. AZ ELLENŐRZŐBÍRÓ

Az illetékes VT minden versenyre ellenőrzőbírót (bírákat) jelöl ki.

Az ellenőrzőbíró a versenyen a szövetség, illetve a turistaegyesület hivatalos képviselője, akit a VT megbízólevéllel lát el.

Az ellenőrzőbíró kijelöléséről a VT a versenyrendező szervet legalább 6 (hat) héttel a verseny megkezdésének időpontja előtt értesíti.

Több-útvonalas versenyre útvonalanként 1–1 ellenőrzőbírót kell kiküldeni.

5.1 Az ellenőrzőbíró kötelességei

Az ellenőrzőbíró köteles mind a versenyt megelőzően, mind a versenyen a verseny szabályszerű rendezését, annak lefolyását, a verseny feltételeit minden tekintetben ellenőrizni és tárgyilagos módon elősegíteni.

a) A verseny előtt :

ellenőrzi, hogy a versenyzőknek átadandó állomástérképek és esetleges utasítások egyértelműen megszabják-e a feladatot, annak alapján a versenyzők a feladatot megoldhatják-e és hogy a feladatok megfelelnek-e a verseny-szabályok rendelkezéseinek (lásd : 10.101) ;

ellenőrzi a menetidő kiszámításának helyességét ;

köteles a versenyterepet legkésőbb a versenyt megelőzően 14 nappal versenyszerűen bejárni és ellenőrizni, hogy a versenybírók mérési helyesek-e ;

ellenőrzi, hogy a verseny egészben és részleteiben a versenyszabályok intézkedéseinek megfelelően előkészítést nyert-e és ezzel kapcsolatban, hogy a szükséges felszerelés használható-e.

b) A versenyen :

bajnoki és egyéb versenyeken a rajtnál minden versenyző igazolványába bejegyzi az indulás tényét ;

a bontóbíróval versenyszerűleg köteles a megadott útvonalon végigmenni ;

ellenőrzi az állomások, az ellenőrzőpontjelző táblák elhelyezésének pontosságát és szabályszerűségét, valamint az ellenőrzőládák felbontását ;

köteles kiemelni az ellenőrzőláda felnyitása nélkül az ellenőrzőpontok közül azokat :

a) amelyek megjelölése szabálytalan,

b) amelyeknél gyanú merül fel, hogy az ellenőrzőláda tartalmához illetéktelenek hozzájutottak ;

az állomásokon beadott panaszokkal kapcsolatban döntést kell hozni olyan módon, hogy kétes esetben a vitatott pontot újból felkeresi és ott ellenőrzőmérést végez. Ha az ellenőrző-

bíró a vitatott pontot megbízhatóan bemérte, ellenőrzőmérést nem köteles eszközölni ;

az állomáskartonon köteles feljegyezni döntését ;

a célállomásba való megérkezésétől számított 1 (egy) órán belül minden óvás tárgyában köteles döntését az érdekeltekkel közölni ;

köteles a versenyeredmény kiszámításának helyességét ellenőrizni ;

a versenyjegyzőkönyvben az illetékes VT-nek a verseny lefolyásáról részletes jelentést tesz.

Az előzetes helyszíni bejárás alól a VT felmentést adhat.

Az ellenőrzőbírónak a versennyel kapcsolatos költségeit a rendező szerv megtérítheti.

5.2 Az ellenőrzőbíró jogai

Az ellenőrzőbíró jogosult a versenybírószág minden tagjának a verseny rendezésével kapcsolatos működését ellenőrizni ;

a versenybírószág elnökétől a pártosan működő versenybírószág tag leváltását kérni ;

utasítást adhat a versenybírószág elnökének (elnökhelyettesének) egyes részletek megváltoztatására. A versenybírószág elnöke az utasítást köteles végrehajtani, de különvéleményét a versenyjegyzőkönyvben jogosult feljegyezni ;

javaslatot tehet a verseny elhalasztására vagy megszüntetésére, ha megítélése szerint a verseny megtartása nem szolgálja a tájékoztató verseny sport érdekeit (pl. : kis létszámú nevezés stb.).

A versenyt a kijelölt ellenőrzőbíró távolléte esetén is meg kell tartani. Ilyen esetben az ellenőrzőbíró tennivalóit a versenybíróság elnökének felkérésére bármely jelenlevő minősített versenybíró elláthatja. Amennyiben minősített versenybíró az ellenőrzőbíró helyettesítésére nem áll rendelkezésre, a feladatot a versenybíróság elnöke más, arra alkalmas állomásbíróra is átruházhatja.

6. §. A VERSENYEK ELŐKÉSZÍTÉSE

6.1 A versenyek kiírása

A verseny részletes kiírását legalább 4 héttel a verseny időpontja előtt meg kell küldeni az érdekelt egyesületeknek.

A versenykiírásnak tartalmaznia kell :

1. a verseny pontos megnevezését,
2. a verseny fajtáját, rendszerét, módját, fokozatát, jellegét és a versenyszámokat,
3. a verseny idejét és helyét,
4. a versenyt rendező sportszerv nevét, pontos címét, a versenybírószám elnökségének és ellenőrzőbíróinak névsorát,
5. meghívásos verseny esetén a meghívott versenyzők (sportkörök) névsorát,
6. a verseny díjazását,
7. a részvételi díj összegét és a felmerülő költségeket,
8. a nevezési határidőt, a sorsolás helyét és idejét,
9. a nevezési lapot,
10. az esetleges egyéb kikötéseket (pl.: a tartalékok száma és beállításuknak feltételei stb.).

6.2 Nevezés a versenyre

A nevezést a versenykiírásban foglaltaknak megfelelően kell kiállítani és megküldeni.

A nevezési lapon szerepeljen a nevező sportszerv pontos neve és címe, a nevezett versenyző(k) családi és utóneve, minősítési, születési adatai, korcsoportja, a nevezés keltezése, a nevező sportszerv pecsétje és a sportszerv elnökének aláírása.

A nevezés elfogadásáról a versenybíróság elnöksége indokolás nélkül dönt.

A versenybíróság elnöke egészen a rajtig fogadhat el nevezéseket az esetben, ha az indításnál a tervezett létszámú indulók nem jelentek meg.

Az a versenyző, akit egyesülete, sportköre a versenyre nevezett, köteles a versenyen rajthoz állni; a versenytől csak igazolt akadályoztatás esetén maradhat távol. A rajthoz állást a sportszerv köteles elősegíteni és a lehetőséghez képest biztosítani.

A nevezés érvényes, ha a nevezést és a részvételi díjat a nevezési határidő napjáig igazoltan postára adták és a nevezést a versenybíróság elnöksége elfogadta.

6.3 Versenyértesítő

A versenyre benevezettek számára a versenyértesítőt úgy kell kiadni, hogy a verseny napja előtt legalább 5 nappal az érdekeltek kezében legyen.

A versenyértesítő tartalmazza:

1. a találkozás helyét és idejét,

2. a kötelező felszerelésen (lásd: 7.11) kívül az esetenként előírt felszerelést,

3. az eredményhirdetés, díjkiosztás idejét, esetleg helyét,

4. az esetleges egyéb tudnivalókat, amelyek a versenyről előre közölhetők.

6.4 Sorsolás

A versenyzők indítási sorrendjét sorsolással kell eldönteni.

A sorsoláson minden érdekelt sportszerv képviselője jogosult jelen lenni.

A sorsolást a versenybírótság titkára végzi.

A távoli lakóhelyről részvevő versenyzőket — ez irányú kérésükre — az első indulók közé lehet sorsolni.

Azonos egyesület versenyzői közvetlenül egymás után nem indíthatók.

A sorsolás ilyen alakulása esetén a következőként sorsolt versenyzőt (csapatot) legalább két hellyel hátrább kell sorolni, ha pedig erre lehetőség már nincsen, az előzőnek sorsolt versenyzőt (csapatot) két hellyel előbbre kell helyezni (lásd: 10.3).

6.5 A részvevők száma

a) Bajnoki versenyeken :

Egy indítóállomásról egyéni versenyenél legfeljebb 25 versenyző, csapatversenyenél legfeljebb 20 csapat indítható.

b) Egyéb versenyeken :

A versenyeken a részvevők legnagyobb számát úgy kell megállapítani, hogy az indítás

időpontjának figyelembe vételével az összversenyidő ne haladja túl a hazautazás (éjszakai versenyen a napkelte előtti 30 perc) időpontját. 25 versenyzőnél nagyobb létszám esetén az összversenyidőhöz 60 perc tartalékidőt kell hozzászámítani az esetleg előforduló nagyobb torlódás esetére (lásd : 7.5).

Ha az indulók nagy száma miatt az összversenyidő szerint a verseny egy indítóállomásról nem bonyolítható le, akkor a versenyt két vagy több indítóhellyel — körpályán — szabad csak lebonyolítani (lásd : 10.107).

6.6 A verseny engedélyezése

Természetjáró tájékozási verseny rendezéséhez a szövetség, illetve az illetékes turistaegyesület előzetes írásbeli engedélyre szük-séges.

Országos I. osztályú versenyeknél és olyan versenyeknél, amelyeken külföldiek is részt vesznek, a szövetség az illetékes.

A versenynaptárba felvett versenyt engedélyezettnek kell tekinteni.

A jóváhagyott és megrendezésre kerülő versenyt, — ha a verseny útvonalának *különleges adottságai* megkívánják — a szükségesnek mutató adatokkal, a területileg illetékes rendezési hatóságoknak, esetleg más hatósági szerveknek is be kell jelenteni.

7. §. A VERSENY LEFOLYÁSA

7.1 A verseny megnyitása

A versenyt a versenybíróóság elnöke vagy az elnökség egy tagja nyitja meg. A versenytitkár felolvassa a verseny résztvevőinek névsorát, ismerteti a versenybíróóság összetételét és bemutatja az ellenőrzőbíróit.

A versenytitkár ismerteti a verseny különleges tudnivalóit és közli a verseny tervezett befejezési idejét.

A verseny megnyitása után a versenyzőkre vonatkozóan érvénybe lépnek a versenyszabályok rendelkezései. Ettől az időtől kezdődően a verseny eredményhirdetéséig minden ténykedést a versenyszabályok alapján kell elbírálni.

Az esetleges ünnepélyes megnyitáson a versenyzők részvétele sportszerű öltözékben kötelező. Felmentést csak indokolt esetben lehet adni.

7.2 Az indító- és a célállomás

A verseny indító- és célállomása nem lehet összesen 5 km-nél nagyobb távolságra a legközelebbi közforgalmú közlekedési állomástól, kivéve, ha a versenyzőket az indítóállomásra,

illetőleg a célállomástól külön járművel szállítják. Ebben az esetben a jármű érkezési, illetőleg indulási helye kell, hogy az indító-, illetőleg a célállomástól összesen 5 km távolságon belül legyen.

Indítás előtt a versenyzők részére legalább 30 perc pihenőt kell biztosítani.

Az előindító és az indítóállomás közötti útvonalat úgy kell jelzésekkel ellátni, hogy a versenyző az indítóállomást keresési veszély nélkül elérje.

Az indítóállomásnak (előindítónak) olyan fedett — szükség esetén fűthető — helyen kell lenni, ahol indításig minden versenyző elhelyezhető.

A célállomást a fedett — szükség esetén fűthető — helyiségtől legfeljebb 2 km távolságban lehet elhelyezni.

A versenyzőkkel az általános vagy indító utasításban közölni kell az éjszakai alvóhely és a nappali gyülekezés pontos helyét. Ezenkívül *egyéni versenyeken*, amennyiben a verseny utáni gyülekezőhely nem egyezik közforgalmú közlekedési állomással, a versenybíróóság köteles állandó személyzettel bíró közforgalmú (MÁV, MÁVAUT) állomást is kijelölni, ahol az esetleg eltévedt versenyző, aki a célállomást nem érte el, a lehető legrövidebb időn belül köteles személyesen vagy távbeszélőn az adott állomásnál jelentkezni, hogy a versenybíróóság a fölösleges keresést elkerülje. A jelentkezés elmulasztása fegyelmi vétség (lásd: 10.5).

7.3 A verseny indítási és befejezési időpontja

A tájékoztató verseny a megnyitáskor kezdődik és a célállomás bontásával ér véget.

7.31 A verseny indításának időpontja

Nappali versenyen az első versenyzőt legkorábban napkeltekor lehet indítani. A verseny kezdetét egyébként úgy kell megállapítani, hogy a verseny befejezése után a versenyzőknek 1 órai pihenőidő és a közforgalmú közlekedési eszköz időben való eléréséhez szükséges idő rendelkezésre álljon.

Éjjel-nappali versenynél a nappali versenyszakasz indítási időpontjának megállapításánál a pihenőidőre vonatkozó szabályokat pontosan be kell tartani (lásd: 7.132).

Éjszakai versenyen az első versenyzőt, illetőleg csapatot legkorábban a naptári napnyugta után egy órával lehet indítani.

Indítási időköz mind éjjeli, mind nappali versenyen legalább 8 perc.

I. osztályú állomáson a feladat megoldására adott idő legalább 8 perc.

II. osztályú állomásról a versenyző azonnal továbbhaladhat, kivéve torlódás esetét, amikor az indítási időköz 4 perc.

7.32 A verseny befejezésének időpontja

Az éjszakai verseny célállomását a naptári napfelkelte előtt legkésőbb 30 perccel kell bontani. A célbíró azonban további

30 percig köteles a célállomáson tartózkodni.

Amennyiben valamennyi versenyző, illetőleg csapat célba ért, az utolsóként beérkező csapat, illetve versenyző beérkezése után 30 perccel feloszlik a célállomás.

7.33 *A verseny bontásának időbeli lefolyása*

Minden versenyző, illetőleg csapat részére a megadott menetidőn kívül — a versenyfeladatok teljesítésére — kötött, egyenlő keresési idő áll rendelkezésre.

A bontást végző versenybírák minden állomásból csak az utolsónak kiindult versenyző után, az utolsó versenyző rendelkezésére álló keresési idő leteltével indulnak. A versenyre előírt menetidők betartásával pontról pontra haladva bontják az egyes állomásokat és ellenőrzőpontokat (lásd: 10.12).

Ha a versenyzők nem érkeztek valamennyien be az állomásra, úgy az állomást a hiányzó versenyzőnek még rendelkezésére álló keresési idő letelte után lehet csak bontani.

Éjszakai célállomás (illetve állomás) keresési idővel rendelkező versenyzőt legkésőbb a naptári napfelkelte időpontjáig fogadhat és értékelhet. Ha nagymértékű torlódás miatt eddig az időpontig még keresési idővel rendelkező versenyzők nem érkeznek be, akkor célállomásként a célt megelőző I. osztályú állomást kell érté-

kelni. (II. osztályú állomást csak akkor, ha azt a fenti időpontig a versenyzők mindegyike érintette.)

7.4 A verseny időtartama

Természetjáró tájékozódási versenyt a következő fokozatokban és szakaszokkal, valamint tiszta menetidőtartammal lehet rendezni :

Osztály	A verseny leghosszabb időtartama		
	éjjel, óra	nappal, óra	éjjel-nappal, óra
<i>Gyalogosverseny :</i>			
III. osztályú verseny	2,5	3	$2,0 + 2,5 = 4,5$
II. osztályú verseny	3,5	4	$2,5 + 3,0 = 5,5$
I. osztályú verseny	4,5	5	$3,0 + 3,5 = 6,5$
<i>Síverseny :</i>			
III. osztályú verseny	—	2	—
II. osztályú verseny	—	3	—
I. osztályú verseny	—	4	—
<i>Evezősverseny :</i>			
III. osztályú verseny	—	2	—
II. osztályú verseny	1,5	3,5	$1,5 + 2,5 = 4,0$
I. osztályú verseny	3	5	$2,0 + 4,0 = 6,0$
<i>Kerékpárosverseny :</i>			
III. osztályú verseny	—	3	—
II. osztályú verseny	—	4	—
I. osztályú verseny	—	5	—

III. osztályú versenyek útvonalát csak terepvonalon (pl. meglevő úton, erdőszélen vagy

nyiladéokban) lehet kitűzni és az összes érintendő tereptárgyakat meg kell nevezni. Térképhibás pontot tilos megadni.

II. osztályú versenyen csak a térképen nem jelzett érintendő tereptárgyakat kell az utasításban megnevezni.

(Pl. : 1. pont = forrás, 2. pont = kunyhó stb.)

Ifjúsági versenyzők számára legfeljebb II. osztályú versenyt szabad rendezni.

Többtusa-versenyeket — ha azok több mint három versenymódból állnak — csak két egymás után következő napon lehet rendezni.

Az egyes osztályokban rendezett versenyek tiszta menetideje nem lehet kevesebb, mint az eggyel alacsonyabb osztályú verseny leghosszabb menetideje.

Az utasítások megoldására I. oszt. állomásonként legalább 8 percet kell számítani.

A keresési időt mind éjjel, mind nappal — a hazautazás időpontjától függően — a lehetőség szerint minél nagyobbra kell megállapítani. Nem lehet kevesebb

I. osztályú versenyen 100

II. osztályú versenyen 125

III. osztályú versenyen 150 percnél,

illetve a tényleges előírt menetidő 50%-ánál.

A torlódási idő az I. osztályú állomások számából adódik a következőképpen.

I. o. áll. sz. : 1 2 3 4 5 6 7 db

Torl. idő : 20 40 60 80 100 120 140 perc

7.5 Az összversenyidő kiszámítása

Az összversenyidő kiszámításának az a célja, hogy segítségével — a kijelölt terep, a feladatok és az indulók számának ismeretében — a versenybíró és az ellenőrzőbíró el tudja bírálni, hogy a tervezett helyen a rendelkezésre álló közlekedési eszközökkel lehetséges-e a versenyt időbelileg lebonyolítani. Az összversenyidőt a versenyzőkkel közölni nem kell.

Az összversenyidőt a következő tényezők-
ből kell kiszámítani :

1. menetidő,*
2. utasítások megoldására adott idő,
3. esetleges pihenőidő,
4. keresési („keverési”) idő,
5. torlódási idő,
6. az elsőként és az utolsóként indított versenyző, illetőleg csapat indítása között eltelt idő.

7.6 A menetidő

A menetidőt a különböző versenymódok-
ban a következők szerint kell megadni, illetve
számítani :

Gyalogos- és síversenyen a menetidő kilo-
méterenként nappal 15, éjjel 20 perc, továbbá
minden 10 m emelkedés után 1 perc.

Kerékpárosversenyen a menetidő kilomé-
terenként 6 perc, országúti szakaszon 4 perc,
továbbá minden 10 m emelkedés után 1 perc.

* Esetenként a versenyen kívüli menetidőket is figye-
lembe kell venni.

Evezősversenyen a menetidő kilométerenként álló vízben nappal 8, éjjel 10 perc, folyó vízben folyásiránnyal szemben nappal 12, éjjel 20 perc, folyó vízben folyásirányban nappal 6, éjjel 15 perc.

Többlusa-verseny menetidejének kiszámítása az egyes versenymódokra megállapított menetidőszámítás szerint történik.

7.61 Menetidő-számítás

Az előírt menetidőt mindig a térképről lemérhető távolságok és szintkülönbségek alapján kell megállapítani, mégpedig:

a) követendő útvonalak megadása esetén az útvonalakon mérve;

b) érintendő pontok között, ahol a betartandó útvonal nincs berajzolva, a menetidőt a ténylegesen odavezető vagy a pontot legjobban megközelítő útra vonatkozólag, ha pedig a terep járható, légvonalmenetben kell megadni (pl. amerre a felvezetés halad).

A szintvonalak megszámlálását úgy kell elvégezni, hogy — természetesen csak „felfelé” menetben — ahány *tíz méteres rétegvonalat* metsz az útvonal (légvonalmenetnél a képzeletbeli egyenes), annyi perc többletmenetidőt kell számítani.

Az állomásokon a versenyzők a megadott menetidőt csak akkor kifogásolhatják, ha az általuk észlelt hiba két percnél nagyobb.

7.7 Állomások

Állomás a verseny útvonalának az a meghatározott helye, amelyet a megadott ponton át vagy a megadott útvonalon helyes irányból érkezők 15 m távolságról jól látható, 1,5 m magasan elhelyezett jelzőtábláról felismerhetnek (lásd: 10.2 és 10.10).

Ezek lehetnek I. osztályú állomások és II. osztályú állomások.

I. osztályú állomáson az állomásbíró kiadja a versenyző számára a következő I. osztályú állomásig szóló feladatot; méri a versenyző érkezési és indulási idejét; értékeli az útvonalbetartást és minden esetben az utolsó érintett állomástól számított menetidőeltérést.

A II. osztályú állomás az I. osztályútól csak abban különbözik, hogy utasítást nem ad.

A célállomás az értékelés szempontjából I. osztályú állomásnak számít.

Csapatverseny esetén, az állomásra érkezés időpontja megegyezik az utolsónak beérkező csapattag idejével.

Az állomásbírák száma legalább 2 fő.

Az állomásbírák feljegyzik a versenyzők érkezési és indítási idejét és értékelnek.

Megadott menetidős versenyeken szakaszonként legalább 4 ponton kell időt mérni.

80 percnél hosszabb menetidejű állomás-szakaszt tilos megadni.

7.71 Állomások elhelyezése

Az állomásokat és az ellenőrzőpontokat úgy kell elhelyezni, hogy azok a terepen

egymáshoz 100 m-nél közelebb ne legyenek. A pontok távolsága különböző útvonalakhoz tartozó ellenőrzőpontok esetében is a természetben egymástól legalább 100 m legyen.

Az állomások helyét úgy kell megválasztani, hogy működésük (kiszűrődő fény stb.) a versenyzők tájékozódását ne könnyítse meg.

Az I. osztályú állomások helyét lehetőleg úgy kell megválasztani, hogy ezek legyenek a versenyszakasz viszonylag legkönnyebben megtalálható pontjai.

Légvonalmenetben a két végpont között, közbenső ponton sem állomást, sem ellenőrzőpontot nem lehet elhelyezni. A légvonalmenet végpontjain azonban akár állomást, akár ellenőrzőpontot el lehet helyezni.

7.8 Ellenőrzőpontok

Ellenőrzőpont a verseny útvonalának az a pontja, amelyet a megadott helyen vagy útvonalon előírt jelzéssel láttak el, de amelyen állomásbíró nem működik. Az ellenőrzőpont megjelölésére az állomások jelzésére vonatkozó intézkedések érvényesek (lásd: 10.2 és 10.10).

Kivételt képeznek a térképen jelzett tereptárgyak. Ezeken a helyeken az ellenőrzőpont jelzését alacsonyabbra, közvetlenül a tereptárgyra is lehet helyezni, a helyes irányból érkezők számára 5 m távolságról jól látható módon.

Egybefüggő útvonalrészben (terepvonalon)

egymástól 300 m-nél közelebb ellenőrzőpontok nem helyezhetők el.

A versenyzőnek az ellenőrzőponton való áthaladását a következő módon kell megállapítani:

a) A versenyzőnek az indítóállomáson kiadott, rajtszámmal ellátott kartonlapot (bedobólapot) kell az ellenőrzőpontokon elhelyezett lezárt, bedobónyílással ellátott ládába (perselybe, tasakba) bedobni.

b) Az ellenőrzőpontokon elhelyezett letépőkartonokból a versenyzőnek egyet le kell szakítania és saját rajtszámát ráírnia.

c) A letépőkartont a versenyzőnek a következő I. vagy II. osztályú állomáson le kell adnia és a letépőkarton számjelét az állomásbíróval a versenyzőkartonra, valamint az állomáskartonra feljegyeztetnie.

A versenyző köteles ellenőrizni, hogy a versenyző- és állomáskartonra az állomásbíró felvezette-e a pont érintését. Ennek elmulasztásából származó bármilyen hátrány a versenyzőt terheli.

Az a), b) és c) előírások valamelyikének elmulasztása esetén a pontot kihagyottként kell értékelni.

Az ellenőrzőládák tartalmát a bontóbíró a helyszínen, az ellenőrzőbíró közreműködésével állapítja meg.

7.81 *Ellenőrzőtábla elhelyezése légvonalmenetnél*

Az ellenőrzőtáblát mindig a menetirány felé fordítva, tehát légvonalmenetnél

az előző pont felé fordítva kell a pontokon elhelyezni még akkor is, ha nyilvánvaló, hogy a versenyzők nem légvonalban, hanem kerülővel, más úton közelítik meg a pontot.

7.9 Feladatok meghatározása

I. osztályú csapatversenyen a feladatokat és a térképeket részlegenként lehetőleg két példányban kell kiadni.

Alacsonyabb osztályú versenyen elegendő a feladatokat és a térképeket részlegenként egy példányban kiadni.

7.91 Rajzban

A versenyző számára a verseny útvonalát az állomástérképre — *minden esetben a használt térkép jelöléseinek betartásával* — elűző színű tussal, a térkép síkrajzának megfelelő vastagsággal kell berajzolni.

A versenyző az állomástérképről átrajzolja a feladatot, vagy az állomástérképre berajzolt útvonalról menetvázlatot készít, vagy a kapott vázlatot kiegészíti.

Térképen jelzett tereptárgyak érintését a térképjel tussal történő bekarikázásával kell megadni, melléírva a pont számjelét.

Térképen nem jelzett tereppont érintését bekarikázott tusponttal adjuk meg, melléírva a pont számjelét.

Az állomástérképen fel kell tüntetni

tussal a következő I. osztályú állomásig számított menetidőt, II. osztályú állomásonként megosztva.

Pontok megadása esetén a pontokat a térképen feltüntetett számozás sorrendjében kell érinteni. Pontérintős versenyen a versenybíróság megadhatja, hogy a pontokat szabadon választott sorrendben érinthetik a versenyzők.

7.92 Szövegben

A menetutasításokat I. osztályú állomásonként mindig írásban kell közölni úgy, hogy a versenyző abból világosan és egyértelműen megérthesse az elvégzendő feladatot.

A versenyfeladatokat 6400 vonás beosztású DK-i rendszerű tájolóra vonatkoztatva kell megadni. (DK-i rendszerű az olyan tájoló, amelyen a számozás D-nél kezdődik és K felé növekszik.)

Ha valamelyik ellenőrzőállomás helyét csak szerkesztéssel lehet meghatározni, indokolt esetben a szerkesztéshez külön időt kell a versenyzőknek biztosítani. Ennek tartamát a feladat nehézségéhez mérten kell megállapítani és a versenyzőkkel a feladat megadásakor írásban közölni. A szerkesztéssel meghatározott állomásnál (ellenőrzőpontnál), ha az térképen jelölt tereptárgy (tereppont), elég két meghatározási vonatkozást (alappontot) megadni. Ha azonban az állomás (ellenőrzőpont) helye térképen nem jelzett

tereppont, akkor azt három vonatkozás megadásával kell jellemezni. Az állomások (ellenőrzőpontok) helye budapesti négyzetkilométer hálózattal is megadható, ha a térképen (vázlaton) a hálózati vonalak végig meg vannak húzva.

Szöveges utasításban a verseny útvonalát képező minden, térképen nem jelzett útvonalrészre (terepvonalra) meg kell adni:

a) a letérés helyét és irányát, valamint

b) ezen a térképen nem jelzett útvonalrészben bejárando távolságot és szintkülönbséget.

Szöveges utasításnál a versenybíróóság az utasításban a menetidőt is megadhatja. Ennek hiányában a versenyző maga számítja ki a menetidőt.

Szöveges utasítást I. osztályú versenyen csak indokolt esetben szabad alkalmazni, amikor a betartandó útvonal megadására más mód nincsen. Az I. osztályú állomások helyét azonban ezeken a versenyrészekben is mindenkor rajzban kell megadni.

Szóbeli utasítást adni és elfogadni tilos.

7.93 *Ellenőrzőpontok száma versenyszakaszonként:*

	legalább	legfeljebb
éjjel	10 db	15 db
nappal	10 db	25 db

beleértve az összes ellenőrzőpontokat és állomásokat (az indító- és célállomást is).

7.94 Általános utasítás

Az általános utasítás tartalmazza :

1. az alvó- és gyülekezőhelyeket,
2. az eltűnt versenyzők jelentkezési helyét,
3. az indítási időrendet,
4. a részletes kiírásban nem szereplő egyéb rendelkezéseket (pl. a sietést pontozzák stb.),
5. a verseny egyes útvonalainak teljes távját és összes szintjeit, versenyszakaszonként megosztva,
6. az eredmény kihirdetésének időpontját és ha a verseny titkosságát nem befolyásolja, akkor a helyét is.

7.10 Térképhiba

Térképhiba a verseny hivatalos térképének a tereptől való eltérése.

Térképhibának tekintendő :

a) a szintben ± 15 m-nél nagyobb pontatlanság, valamint

b) a jelzett ponton a térképen jelzett domborzatnak a valóságos domborzat alakjától való lényeges eltérése.

A fenti eltérésekre az utasítás térképén rendszeresített külön jelzéssel kell a versenyző figyelmét felhívni.

A térképhibát a hibás pont mellé rajzolt kérdőjellel kell jelezni.

A kérdőjel azt jelzi, hogy a pontot síkraizlag helyesen ábrázolja ugyan a térkép, de a domborzati viszonyok a valóságban lényegesen eltérnek.

Térképhibánál a kérdőjelet csak érintendő pont esetében kell berajzolni. Ha a betartandó útvonal vezet át térképhibás helyen, úgy azt jelezni nem kell.

7.11 Felszerelés

A versenyeken kötelező felszerelés :

1. Minden versenyző személyi felszerelése :

a) vihar kabát (esőkabát, gallér stb.), tartalékruházat, hátizsák (oldalzsák stb.), élelmszer, víz ;

b) bakancs vagy sportfélcipő, de legalább magasszárú betétes tornacipő.

2. Egyéni versenyen : elsősegélycsomag (MNOSZ 9950) és jelzősíp.

3. Csapatversenyen : részlegenként 1 db elsősegélycsomag.

Az indítóbíró a felsorolt kötelező felszerelés hiánya esetén a versenyzőt (részlegét) nem indíthatja.

A versenybíró a „Versenyértesítő”-ben előírhatja egyéb, a versenyhez szükséges felszerelés vitelét is (takaró, sátor stb.).

7.12 Az egyes versenymódok és versenyszámok különleges szabályai

A természetjáró tájékozódási versenyszabályzatot minden versenymódra és versenyszámra értelemszerűen kell alkalmazni. Ezt kiegészítik a következő különleges szabályok.

7.121 Evezős tájékozódási versenyek

Az indítóbíró köteles ellenőrizni, hogy a versenyzők hajónként legalább egy vízijártassági igazolvánnyal rendelkeznek-e.

A versenyzők csak azonos építésű, a versenykiírásban körülírt hajóval állhatnak rajthoz.

A menetidő kiszámításánál a sodorvonal mentén mért távolságot kell alapul venni.

A menetidőt minden esetben meg kell adni.

7.122 Sí tájékozódási versenyek

Síversenyen a lécs felcsatolása indítás után történik.

A versenyzők visszacsúszást gátló szerelést (fókat) használhatnak.

Lesiklólécs gyanánt 7 cm-nél keskenyebb lécs nem használható.

A sífelszerelés bármely részének megrongálódása esetén a versenyző jogosult a feladat teljesítésére, de az egyik lécsét minden esetben köteles a célba bevinni.

A versenyző sílécét bármikor lecsatolhatja.

Az előírt útvonalat a versenybíróóság az első versenyző előtt indított nyomfektető járőrrel köteles teljes hosszában végigjárni. A helyes nyomvonalon kívül helytelen irányba vezető nyomokat is kell fektetni.

Síversenyen a sível járható úttól legtávolabb 50 m távolságban lehet ellenőrzőpontot elhelyezni.

Síversenyen állomásokat csak fűtött helyen lehet elhelyezni.

Éjszakai vagy egyéni sí tájékozdási verseny rendezése tilos.

7.123 *Kerékpáros tájékozdási versenyek*

Kerékpáros tájékozdási versenyen csak vaskerekes közhasználatú kerékpárral lehet rajtolni.

Sebességváltóval felszerelt kerékpár használható.

Kerékpártörés esetén a táv hátralevő részét gyalog is lehet teljesíteni, de a versenyző köteles kerékpárját a célba bevinni.

Éjszakai kerékpárosversenyt rendezni tilos.

Kerékpárosversenyen a kerékpárral járható úttól legtávolabb 50 m távolságban lehet ellenőrzőpontot elhelyezni.

Kerékpáros tájékozdási versenyen a versenyzőnek a közlekedésrendészeti

szabályokat ismernie kell és azokat be kell tartania.

Az indítóbíró köteles megállapítani, hogy a versenyző kerékpár-igazolvánnyal rendelkezik-e. Ennek hiányában a versenyzőt tilos indítani.

7.124 *Többtusa-versenyek*

Többtusa-versenyen a versenyzők részére a versenyszámok között legalább 4 óra pihenőidőt kell biztosítani. 24 órán belül legfeljebb 3 versenyszám rendezhető.

Holtverseny esetén az utolsó versenyszámban elért jobb eredmény dönt.

Többtusa csapatversenynél a részlegek összetett helyezési számaikat kell összegezni és ebből az eredményt megállapítani.

7.125 *Elméleti versenyek*

A különféle feladatok pontozása a következők szerint történik:

1. Térképpel, tájékozással, műszerismerettel és természetjáró-földrajzzal kapcsolatos kérdésekre adott rossz felelet: 5 pont.

2. Minden más kérdés rossz megoldása: 3 pont.

A kérdéseket úgy kell feltenni, hogy a válaszok rövidek és tömörek lehessenek. A helyes válaszokat a verseny előtt írásban meg kell határozni.

3. Távolságbecslés :

a) látható pontnál :

10%	eltérésig	0 pont
20%	eltérésig	3 pont
20%	fölött	5 pont

b) nem látható pontnál :

20%	eltérésig	0 pont
30%	eltérésig	3 pont
30%	fölött	5 pont

4. Iránybecslés :

100 vonás	eltérésig	0 pont
200 vonás	eltérésig	1 pont
300 vonás	eltérésig	2 pont
400 vonás	eltérésig	3 pont
500 vonás	eltérésig	4 pont
500 vonás	fölött	5 pont

5. Magasságbecslés :

5%	eltérésig	0 pont
10%	eltérésig	1 pont
15%	eltérésig	2 pont
20%	eltérésig	3 pont
25%	eltérésig	4 pont
25%	fölött	5 pont

6. Menetidőbecslés :

10%	eltérésig	0 pont
15%	eltérésig	3 pont
15%	fölött	5 pont

7. Egyéb becsléseknél rossz felelet
3 pont.

8. Szerkesztési feladat esetében a térkép méretarányától függően 50 m-nél nagyobb eltérés 10 pont.

9. Egyéb rajzbeli feladatok (pl. rajzban lebonyolított verseny) esetében előre kell a versenyzőkkel közölni az értékelés módját.

Elméleti versenyeket csak önálló versenyként lehet értékelni, tehát az így nyert hibapontokat vagy helyezési pontokat más verseny (szám) hibapontjaival vagy helyezési pontjaival összegezni tilos.

7.126 Pontérintős versenyek

A versenyzőnek (csapatnak) a megadott időn (a versenyidőn) belül az indító és a célállomás között megadott ellenőrzőpontokat kell érintenie.

Csapatversenynél a csapat tetszőleges számú részlegre válhat. Egy részleg létszáma balesetvédelmi szempontból legalább 2 fő legyen.

Csapatversenynél a versenybíróság megadja, hogy a jelzett időn belül hány részlegre válva teljesíthető a feladat. A feladatokat a tervezett részlegek számával egyező példányban kell kiadni.

A versenybíróság a versenyidőt egyégesen csapatonként megadja. A közbenső pontoknak bontási idejük nincs.

Az utasításban meg kell adni a versenyzőknek a célbaérkezés legkésőbbi időpontját, tehát a rendelkezésre álló keresési időt is.

A verseny eredményét a megadott időn belül behozott érintett pontok száma (holtverseny esetén a rövidebb menetidő) határozza meg.

A megadott időn túl érkezők külön sorrendjét a hibapontok száma dönti el a következő módon :

a) az ellenőrzőpont kihagyásokért adott hibapontok ;

b) a késésért a IV. kategória szerint adott hibapontok ;

c) a keresési idő utáni érkezésnél a célállomás kihagyásáért 250 és az összes ellenőrzőpontokért 100 – 100 hibapont (lásd még: 8.123).

7.13 Szállás, pihenőidő

7.131 Alvóhelyek előkészítése

A versenyszakaszok között minden versenyző számára fedett és szükség esetén fűthető helyiségben legalább 190×65 cm méretű fekvőhelyet kell biztosítani és gondoskodni kell az alváshoz szükséges nyugalomról.

Május 31. és szeptember 15. között megrendezésre kerülő versenyen megfelel a sátorban biztosított hálóhely is.

A hálóhelyen biztosítani kell a tisztálkodási lehetőséget.

A hálólhelyen dohányozni vagy bármiféle nyílt lángot használni szigorúan tilos.

7.132 *Pihenőidő az éjjeli és a nappali szakaszok között*

Az éjjel-nappali versenyek résztvevői számára az éjszakai versenyszakasz befejezése után, az alvóhelyhez érkezés időpontjától számítva, legalább 4 órai pihenőidőt kell biztosítani.

A tényleges legrövidebb versenyszünet hosszát három részidőből kell kiszámítani :

a) minimális pihenőidő 240 perc

b) reggeli felkészülési idő 30 perc

c) ezenfelül esetenként az alvóhelytől az indítóig számított menetidőt is figyelembe kell venni.

7.133 *Pihenőidő verseny közben*

A versenybíróóság kijelölhet minden versenyszámban és minden versenyszakazon egy állomást, ahol a versenyzők 20 perc pihenőidőt kötelesek igénybe venni. Ezenkívül azonban sem sérülés, sem műszaki hiba, sem más címen a versenyt nem lehet megszakítani.

7.14 Magatartás baleseteknél

Ha a verseny során baleset fordul elő, a később érkezők kötelesek segítséget nyújtani, kivéve, ha azt a balesetet szenvedett versenyző *nem igényli*. Minden idevonatkozó visszaélés a versenyből való kizárást és fegyelmi eljárás megindítását vonja maga után. Ha a segélynyújtók a verseny további feladatait nem tudják teljesíteni (pl. túllépi a keresési időt), ugyanúgy kell pontozni, mint más esetben.

8. §. AZ EREDMÉNYEK KISZÁMÍTÁSA

8.1 A verseny pontozása

A versenyeredmény megállapítása pontozással történik.

A pontozás alapja :

1. az előírt menetidőtől való eltérés ideje,
2. az útvonal betartásának ellenőrzése.

A menetidő betartásának ellenőrzésére az állomások szolgálnak.

Az útvonal betartásának ellenőrzése az útvonalon elhelyezett állomásokon és ellenőrzőpontokon történik.

A versenybírótság minden megadott pont és útvonalrész érintését köteles ellenőrizni.

8.11 A menetidőeltérés pontozása

Az előírt menetidőtől való eltérés pontozása 4 időkategóriában, a percben kiszámított időeltérés alapján történik, a következők szerint :

	Kategória
1 – 20 perces menetidejű távon percenként 4 hibapont	(IV.)
21 – 40 perces menetidejű távon percenként 3 hibapont	(III.)
41 – 60 perces menetidejű távon percenként 3 hibapont	(II.)
61 – 80 perces menetidejű távon percenként 1 hibapont	(I.)

Hosszabb menetidejű állomásszakaszt tilos megadni.

I. osztályú versenyeken korábbi érkezés esetén hibapontot nem szabad számítani.

3.12 *Az útvonal betartásának pontozása*

3.121 *Ellenőrzőpont kihagyásának pontozása*

Ellenőrzőpont kihagyása 100 hibapont (lásd: 10.103).

3.122 *Állomáskihagyás pontozása*

II. osztályú állomás kihagyása 150 hibapont és a kihagyott állomás előtti és utáni összeadott menetidőtől való eltérés a szigorúbb kategória szerint pontozandó.

I. osztályú állomás kihagyása 250 hibapont. A kihagyott állomás előtti versenyrészen szerepelt ellenőrzőpontok, valamint a kihagyott állomások

más utáni összes ellenőrzőpontok és állomások kihagyottként értékelendők.

A kihagyottként értékelt versenyrészen még rendelkezésre álló keresési időt a kihagyott versenyrészen belül előforduló legszigorúbb kategória szerint kell hibapontozni.

A versenyző a következő versenyszakaszon tovább versenyezhet.

8.123 *Keresési időn túl érkezés pontozása*

Az az állomás, amelyet a versenyző keresési ideje lejártá után érintett, kihagyottnak minősül. A kihagyás egyúttal azt is jelenti, hogy a versenyző az állomás előtti összes — különben szabályosan érintett, — ellenőrzőkartonját sem adhatja le az állomáson.

Keresési időn túli érkezésnél a versenyzőnek az utolsó szakaszon még rendelkezésre állott keresési idejét is pontozni kell.

8.2 A verseny értékelésének módja

A verseny eredményét szabványos űrlapon kell kiszámítani (lásd : 10.11).

8.21 *Az eredmény kiszámítása*

A versenyeredményt a versenybíró-ságnak a célbíró és a bontóbíró közbejötté-

vel a verseny színhelyén azonnal el kell készítenie.

Ha az eredményszámítást rendkívüli körülmények akadályozzák, az értékelést a versenyt követő két napon belül kell elkészíteni.

A versenyeredményt egy-egy példányban a résztvevőknek, a megbízó szervnek, az illetékes VT-nek 4 napon belül meg kell küldeni.

A versenybírószág értékelését a verseny alkalmával az ellenőrzőbíró vizsgálja felül. Csak az ellenőrzőbíró által felülvizsgált eredményt lehet kihirdetni.

A versenyek versenyjegyzőkönyvét meg kell küldeni az illetékes VT-nek, I. osztályú országos és I. osztályú bajnoki versenyeknél a szövetségnek is.

A verseny, illetve útvonal győztese az a versenyző, illetve részleg, amelyik a legkevesebb hibaponttal teljesítette a feladatokat.

8.22 Többszakaszos versenyek eredménye

a) Azonos részleg vagy egyén azonos versenyszámban többszakaszos (pl. éjjel-nappali) eredményét a hibapontok összegzésével kell megállapítani.

b) Azonos részleg vagy egyén változó versenyszámokban elért eredményét az egyes versenyszámokban elért helyezési pontok alapján kell kiszámítani.

c) A többrészes és a váltóverseny eredményét a részlegek helyezési pontjainak összegezésével kell megállapítani.

d) Azonos versenyszakaszon változó részlegekre bontás esetén a hibapontok összege adja a verseny eredményét.

e) Többszakaszos versenyen változó részlegekre bontás esetén a részlegek szakaszonkénti helyezési pontja adja az eredményt.

f) Több forduló esetén az egyes fordulókban elért helyezési pontok összege adja a végeredményt.

g) Több forduló és többrészes verseny esetén a részlegek helyezési pontjainak összege adja a csapat végeredményét.

h) Többfordulós és körrendezéses versenyeket úgy kell megrendezni, hogy mindegyik fordulóban azonos helyezési pont megszerzése legyen lehetséges. Ha többfordulós verseny valamelyik fordulóján több versenyszám kerül megrendezésre, akkor az összeadott helyezési pontokat el kell osztani a versenyszámok számával.

8.23 Holtversenyek eldöntése

a) Egy részlegen belül (azonos hibapont esetén) dönt: elsősorban a több érintett pont (állomás, ellenőrzőpont), másodsorban a rövidebb menetidő;

azokon a versenyeken, amelyeken a sietést is pontozzák, kisebb a menetidő-eltérés.

b) Többrészes versenynél (azonos helyezési pont esetén) dönt:

1. az „A” részleg jobb eredménye,
2. az „A” részlegen belül az éjszakai jobb eredmény.

c) Többfordulós versenynél (azonos helyezési pont esetén) dönt: az utolsó (utolsó előtti stb.) fordulón elért jobb helyezési pontszám.

d) Váltóversenyen (azonos helyezési pont esetén) dönt: az éjszakai jobb eredmény.

e) Egyéni csapatversenyen dönt: az összegezett kevesebb hibapont.

8.3 Az eredmények közlése

A versenybíróóság a verseny eredményét lehetőleg a verseny színhelyén, de legkésőbb a versenyt követő második napon köteles kihirdetni.

Ha az ellenőrzött eredmény a helyszínen nem hirdethető ki, akkor „ideiglenes” megjelöléssel kell az eredményt kihirdetni.

Az eredmény kihirdetésekor a versenydíjakat nyomban ki kell osztani.

Az eredményhirdetést lehetőleg ünnepélyes keretek között kell megtartani.

A versenybíróóság köteles a verseny részletes eredményét a versenyt követő 4 napon belül írásban megküldeni a résztvevőknek.

9. §. ÓVÁSOK

A versenyen előforduló bármilyen szabálysértés miatt óvást lehet benyújtani.

9.1 Óvás benyújtása

Az óvást mindenkor a szabálysértés megállapítása alkalmával, *azonnal* lehet csak bejelenteni. Olyan szabálysértésre vonatkozó óvást, amelyet utólag jelentenek be, nem lehet figyelembe venni. (Pl.: ha az utasítás tartalmaz szabálysértést, úgy azt az utasítás kézhezvételének helyén és időpontjában, tehát az állomás elhagyása előtt lehet csak óvni.)

A versenyző verseny közben a következő érintett állomáson köteles a kifogásolt pontot (pontokat) és körülményt (körülményeket) „Óvás” megjelöléssel az állomáskartonon feltüntetni abból a célból, hogy az ellenőrzőbíró a kifogásokat és észrevételeket a helyszínen kivizsgálhassa. Az óvást az állomás elhagyása után visszavonni nem lehet.

Az óvást a csapatvezető vagy részlegvezető, egyéni versenyen a versenyző írásban is benyújthatja a verseny ellenőrzőbírójához címezve.

Az óvást a célbírónak is be kell jelenteni, az óvási díj egyidejű letétbehelyezésével, a beérkezéstől számított 30 percen belül.

Az óvási díj befizetésének elmulasztása az óvás érvényességét nem érinti. Az óvást bejelentő versenyző fegyelmi kötelezettség terhe mellett köteles a versenyt követő 24 órán belül az óvási díjat befizetni. Ennek elmulasztása esetén a versenybíróság köteles fegyelmi eljárást indítani ellene. Egészben vagy részben elfogadott óvás esetében az óvási díjat nem kell befizetni, illetve a befizetett óvási díjat vissza kell fizetni.

9.2 Óvás elbírálása

Az ellenőrzőbíró a hozzá benyújtott, illetve az állomáskartonon bejelentett óvásokat érdemben bírálja el. Az óvásoknak a helyszínen történő eldöntése alapján jóváhagyja vagy helyesbíti a versenybíróság által a célban kiszámított versenyeredményt. Az óvásoknak az ellenőrzőbíró egészben vagy részben helyt ad vagy elutasítja.

Köteles az ellenőrzőbíró óvás és észrevételezés nélkül is a szabálytalanul megjelölt *ellenőrzőpontokat* a ládák felnyitása nélkül az eredményszámításból törölni. (Szabálytalan az ellenőrzőpont megjelölése: ha a jelzés nincs menetirányban, nincs szabály szerinti magasságban, nem látható a szabály szerinti távolságról és nincs a térképen jelzett helyen.)

Amennyiben az óvás tárgya az, hogy a pont jelzése nem azon a helyen volt elhelyezve a

terepen, ahol a pontot a versenytérkép jelzi, köteles az ellenőrzőbíró a pontot kiemelni, ha az eltérés 35 m-nél nagyobb. Ha azonban az eltérés a térkép és a valóság között 35 m-nél kisebb, az óvásnak nem lehet helyt adni.

9.3 Kiemelés óvás alapján

Az ellenőrzőbíró, amennyiben valamely állomás vagy ellenőrzőpont helyére vonatkozó óvásnak ad helyt, a következők szerint köteles eljárni :

1. *Ellenőrzőpont* kiemelése esetén törölni kell az értékelésből a pont kihagyása miatt adott hibapontot az összes csapatoknál (100). Az időeltérésből származó hibapontok azonban nem törölhetők.

2. *II. osztályú állomás* kiemelése esetén :

a) törölni kell az értékelésből az állomás kihagyása miatt adott hibapontokat (150) az összes csapatoknál. A két I. osztályú állomás közötti ellenőrzőpontok értékelendők.

b) A kiemelt II. osztályú állomás előtti és utáni összmenetidőtől való időeltérést minden versenyzőnél az összmenetidőnek megfelelő kategória szerint kell pontozni.

c) A kiemelt II. osztályú állomás utáni II. osztályú állomás érintése minden esetben értékelendő.

3. *I. osztályú állomás* kiemelése esetén a verseny értékelését a kiemelt állomás előtti I. osztályú állomáson le kell zárni.

Ha a kiemelt I. osztályú állomás előtt van olyan II. osztályú állomás, amelyet minden csapat érintett, akkor ezt az állomást kell tekinteni célállomásnak.

Ha a kiemelt állomás vagy ellenőrzőpont több részleg útvonalának volt érintendő pontja, úgy minden olyan részleg értékeléséből ki kell emelni, amely részleget a szabálysértés érintett.

9.4 Fellebbezés

Az illetékes VT-hez óvást lehet benyújtani a versenyeredmény számszerű értékelésének helytelensége, és fellebbezést lehet benyújtani az ellenőrzőbíró helytelen döntése miatt.

A VT-hez intézhető óvást, illetve fellebbezést a verseny eredményhirdetését, illetve az óvára adott választ követő nap 24. órájáig lehet postára adni az óvási, illetőleg fellebbezési díj egyidejű befizetésével.

Eredményhirdetésnek kell tekinteni a szóbelileg kihirdetett végeredményt, ennek hiányában (ideiglenes eredményhirdetés esetén) az írásbeli eredmény kézhezvételének időpontját.

A VT az óvás, illetőleg fellebbezés tárgyában 21 napon belül köteles dönteni és döntését kihirdetni.

9.5 Óvási és fellebbezési költségek

Az óvás díja 30 Ft (megóvott pontonként).

A fellebbezés díja 200 Ft.

A fellebbezés kapcsán esetleg felmerült helyszíni felmérés költségeit az elmarasztalt félnek meg kell térítenie.

A költség megállapításánál az óvás, illetőleg a fellebbezés tárgyában hozott határozatban kell intézkedni.

Eredményhirdetéskor az egészben vagy részben elfogadott óvások díját vissza kell fizetni.

A versenybíróság a letétbe helyezett óvási díjat, amennyiben az óvást elutasították, köteles 14 napon belül az illetékes VT-nek befizetni.

A befolyt óvási és fellebbezési díjakat a VT-ek a verseny megjelölésével 30 napon belül tartoznak a szövetséghez befizetni.

9.6 Egyéb feljegyzések

A versenyző kifogásolhatja — az állomáskartonon tett „*Megjegyzés*” formájában — az állomásbíró és saját órája közötti időeltérést stb. Ez nem minősül óvásnak és a vita eldöntésében az ellenőrzőbíró órája a mérvadó. Ha az állomás és az ellenőrzőbíró órája egyforma időt mutat, akkor a panaszt az állomáskartonon el kell utasítani; ha nem egyezik az idő, akkor az eltérésnek megfelelően helyesbíteni kell az értékelést. Amennyiben a vita a keresési (bontási) idő túllépése körül keletkezett, az állomás köteles továbbengedni a versenyzőt, de ha az ellenőrzőbíróval történt egyeztetés után kiderül, hogy a versenyző valóban túllépte keresési (bontási) idejét, akkor az állomás és a teljes utána következő verseny rész kihagyottnak minősül.

10. §. VEGYES RENDELKEZÉSEK

10.1 Tiltó rendelkezések

10.101 *A szabályzattól való eltérések*

A szabályzat előírásaitól eltérő rendelkezéseket sem a versenykiírás, sem az utasítások nem tartalmazhatnak. Ilyen rendelkezés előfordulása esetén az ellenőrzőbíró köteles azt a versenybíróssággal még a verseny előtt a szabályzat előírásainak megfelelően módosítani.

10.102 *Utólagos kiemelések*

Az ellenőrzőbírónak a terepen (a helyszínen) az állomáskartonra feljegyzett döntésétől eltérő intézkedést utólag érvényesíteni csak a fellebbezési eljárás lefolytatásának eredménye alapján lehet.

10.103 *Ellenőrzőpontok súlyozása*

Egyik versenyszámban sem lehet különböző értékű ellenőrzőpontokat beiktatni. Minden ellenőrzőpont értéke egységesen 100 hibapont.

10.104 *Zavaró jelzések elhelyezése*

Tilos a versenyeken, az útvonalakon vagy azok környékén „zavarótáblát”, „büntető állomást”, vagy bármilyen, a verseny lefolyását zavaró jelzést elhelyezni.

10.105 *Párhuzamos utak ellenőrzése*

Közelfekvő párhuzamos utakon, ha a feladat az útvonal követése, nem helyezhető el sem állomás, sem ellenőrzőpont. Ilyen utakon legfeljebb csak *egy meghatározott pont* érintését lehet feladatul kijelölni. Közelfekvő párhuzamos útnak minősül minden olyan „útsziget”, amelynél az utak egymástól mért legnagyobb távolsága nem haladja meg az 50 m-t.

10.106 *Hozzáférhető ellenőrzőláda*

Ellenőrzőpont jelzéseknél nem használható olyan doboz, tasak, amelynél a bedobott kartonokhoz azok feltörése nélkül is hozzá lehet férni.

10.107 *Egy útvonalon több részleg versenyzése*

Ha az induló csapatok száma olyan kevés, hogy az összes részlegek száma 20, vagy ennél kevesebb, akkor a versenyt egy útvonalon lehet lebonyolítani. A kisorsolt indulási sorrendben először az összes „A” részleget, majd ugyanabban a sorrendben a „B” részlegeket kell indítani.

Két részleg egy időben egymással szemben azonos útvonalon nem versenyezhet.

10.108 *A jelzősíp indokolatlan használata*

A sípot csak segélykérés céljából olyan sérülés esetén szabad használni, amelynek következtében a versenyző mozgásképtelenné vált, tehát nem tudja a legközelebbi állomást elérni. A segélykérő jelzés az alpin jel, azaz bármilyen *10 másodpercenként hatszor egymásután megisméltendő jelzés*. A verseny folyamán a sípot egyéb jelzésre használni tilos. A síp indokolatlan használata fegyelmi vétség.

10.2 **A pontok kijelölése a terepen**

Az egyes ellenőrzőpontokat a síkraaj alapján kell kijelölni a verseny útvonalán.

A térképen jelzett tereptárgy és a valóság eltérése esetében :

a) ha az eltérés 35 m-nél kisebb, akkor a tereptárgyon,

b) ha 35 m-nél nagyobb, akkor *a tereptárgy térképen jelzett helyén* kell elhelyezni a jelzést, vagy

c) a tereptárgyat a valóságnak megfelelő helyen fel kell rajzolni az utasítástérképre és a tereptárgyon kell elhelyezni a jelzést.

10.3 **Indítási sorrend**

Többszakaszos versenyeken a továbbindítási sorrendet mindig az előző szakasz beérkezési

sorrendje határozza meg. A következő szakaszon tehát nem az egyes startszámú, hanem a legkorábban beérkezett versenyző indul elsőként. Távol lakó versenyzőket a versenybíróóság kívánságukra elsőként indíthat.

10.4 A rajt lekésése

A rajt lekésése esetén a versenyző csak utolsónak indulhat. A késésért az ilyen versenyzőt 250 hibaponttal kell büntetni, kivéve, ha a késés a versenybíróóság hibájából történik. Ezt a körülményt a felelősök megnevezése mellett a versenyjegyzőkönyvben fel kell tüntetni.

10.5 A versenyző eltűnése egyéni versenyen

Ha a versenyző olyan messze kerül az útvonatról, hogy a versenybíróósággal a kapcsolatot a terepen már felvenni nem tudja, köteles haladéktalanul a legközelebbi községből telefonon jelentkezni a versenybíróóság által előre meghatározott helyen (célszerűen vasútállomáson). A jelentkezés elmulasztása esetén a versenyző eltűntnek számít és a versenybíróóság az eltűnt versenyzőt 4 óra várakozási idő letelte után 12 órán át köteles a terepen keresni. A keresést a versenybíróóság elnöke és az ellenőrzőbíró részvételével legalább három, két-két főből álló járőrrel kell végezni. Egyúttal a versenybíróóság elnöke köteles a keresésbe a területi rendészeti szerveket is bevonni.

A jelentkezés felelőtlen elmulasztása feyelmi vétség és a versenyzőt a keresés által okozott anyagi károk megtérítésére kell kötelezni.

10.6 Hiányos létszámú csapat indítása

Bajnoki versenyeken hiányos létszámú csapatból csak annyi részleg indítható, ahányat teljes létszámmal ki tud állítani a csapat. A többi versenyzők a rendezőség által meghatározott helyen kötelesek tartózkodni.

Egyéb versenyeken a fentiekől a versenyzők előzetes egyhangú határozatával el lehet térni.

A részlegeket minden esetben „A”, „B”, „C” stb. sorrendben kell kiállítani a versenyre.

10.7 Elveszett tárgyak keresése

Ha a versenyző elveszti versenyzőkartonját, akkor eredményét az állomáskartonok alapján — tehát kontroll nélkül — kell megállapítani, a versenyzőt egyébként büntetni nem szabad.

Az állomások a versenyzőket elveszett térképük vagy versenyzőkartonjuk keresése céljából sem „engedhetik ki”, kötelesek a versenyzőket továbbindítani, s így azok csak a következő szakasz menetidejének terhére kereshetik az elveszett tárgyakat. A célba térkép nélkül beérkező versenyzőt ki kell zárni a versenyből.

10.8 Az állomáskartonok adatai

Az állomáskartont kitöltött fejezővel köteles a felvezető az állomásbírák és a célbíró számára átadni. Annak biztosítása céljából,

hogy a bírák állomáskihagyás esetén is tudjanak értékelni, célszerű minden állomáskartonon, állomásonként megosztva, a teljes megelőző versenyrész menetidejét és az ellenőrzőpontok jelzéseit feltüntetni.

10.9 Orvosi igazolás

Az orvosi igazolás érvényességét a verseny kezdetére kell vonatkoztatni, azaz olyan igazolással, amelynek 6 hónapos érvényességi hatálya többnapos verseny első napján jár le, még részt lehet venni a teljes versenyen.

10.10 Versenyjelzések

A versenypálya előírt felszereléséhez tartoznak :

- az állomásjelző táblák,
- az ellenőrzőpont-jelző táblák,
- az ellenőrzőládák vagy tasakok, dobozok, perselyek,
- a letépőkartonok.

a) Az állomásjelző tábla legkisebb mérete 30×40 cm. A tábla anyaga tetszőleges, a tábla legalább fele területének fehér színűnek kell lenni. A táblán jól olvashatóan fel kell tüntetni a rendező szerv nevét (esetleg jelvényét) és az állomásnak az utasításban megadott számjelét.

b) Az ellenőrzőpont-jelző táblák legkisebb mérete 20×30 cm. Egyébként a fentiekkel azonos elvek szerint készítendő azzal az elté-

réssel, hogy a pont számjelét nem kell feltüntetni.

c) Az ellenőrzőláda vagy tasak kisméretű bedobónyílással és megbízható zárral legyen ellátva (lásd : 10.106).

d) A letépőkarton mérete kb. 3×5 cm.

Az ellenőrzőláda és a letépőkarton minden esetben az ellenőrzőponton a táblákkal együtt kerül elhelyezésre úgy, hogy mindkettő könnyen hozzáférhető legyen.

e) Mind az állomás-, mind az ellenőrzőtáblák elhelyezési módja – néhány eset kivételével – a terepszint fölött 1,50 m, amelyet a tábla felső széléig kell mérni. A felerősítés biztos legyen, s a föltett táblák menetirányból legalább 15 m távolságból jól láthatóan helyezkedjenek el (lásd : 7.7 és 7.8).

10.11 Tájékoztató versenyeken használt nyomtatványok

A nyomtatványok beszerezhetők : Sportpropaganda, Bp., VIII., Rákóczi út 57/a.

1. Versenytervezet	} (ezek lényegileg csak irattárolók)	Rsz. 297
2. Forгатókönyv		Rsz. 298
3. Versenyjelentés		Rsz. 299
4. Versenyjegyzőkönyv		Rsz. 302
5. Forгатólap		Rsz. 301
6. Rajtlista		Rsz. 303
7. Versenyzőkarton		Rsz. 304
8. Állomáskarton		Rsz. 305
9. Cél-Bontó-Értékelő lap		Rsz. 312

10.12 Példa a keresési idő és a bontási idők kiszámítására

1. A legnagyobb keresési (keverési) időt a következő módon számítjuk ki :

a) Megállapítjuk az utolsó rajtoló menet-idő (standard-idő) szerinti célbaérkezése és a célállomás bontási időpontja közötti perceltérést.

b) A kiszámított eltérésből levonunk I. osztályú állomásonként 28 percet (torlódásra, feladat-megoldásra).

c) A fennmaradó idő a maximális keresési idő.

Példa :

A Nap nyugszik :	20.43-kor (júniusban)
Éjszakai indítás :	21.43-kor
A Nap kel :	4.46-kor
A cél bontásának időpontja :	4.16-kor

15 csapat indulása esetén :

1. rajtszám indul :	21.43-kor
15. rajtszám indul :	23.35-kor
Menetidő összesen :	150 perc
15. rajtszám célba érkezne :	2.05-kor
Ettől az időponttól a célállomás bontásáig a perceltérés :	131 perc
Egy I. osztályú állomás van közben :	— 28 perc
Megadható legnagyobb keresési idő :	103 perc

2. Bontási idők megállapítása* :

	Részidő perc	15. rajtsz.	Bontási idők
Indító		23 35 ←103→	1.18-kor
„A” II. o. állomás	20	23.55	1.38-kor
„B” II. o. állomás	40	0.35	2.18-kor
„I” I. o. állomás	30	1.05	2.48-kor
28 perc torlódásra		1.33	—
„C” II. o. állomás	10	1.43	3.26-kor
Cél	50	2.33 ←103→	4.16-kor

Tehát az állomások bontási ideje mindenkor csak az utolsó rajtolónak a teljes keresési ideje lejárta utáni időpontra tervezhető. A bontóbíró a verseny útvonalának bontása során, a még keresési idővel rendelkező versenyző előtt nem szüntetheti meg az ellenőrzőpontokat sem.

* Ha az első példa szerint a maximális keresési időt adja meg a versenybíró.

11. §. FEGYELMI SZABÁLYOK

11.1 Súlyos sportszerűtlenségek fogalma a tájékoztató versenyeken

a) Ha a versenyző a verseny színhelyéről és körülményeiről titkos adatokat szerez meg, vagy ezt megkísérli ;

b) minden olyan cselekedet, amely a versenyeredmény csalás útján történő megváltoztatását célozza ;

c) verseny közben bármilyen felvilágosítás szerzése vagy kísérlete, akár idegenektől, akár más versenyzőtől származik — még abban az esetben is, ha a másik versenyző ugyanannak a csapatnak másik részlegéhez tartozik ;

d) tiltott segédeszköz (meg nem engedett térképek, útikalauzok stb.) használata ;

e) egy versenyen két megintés.

11.2 Eljárás szabálysértéseknél

a) A sportszerűtlen versenyzőt enyhébb esetben az illetékes versenybírók bármelyike megintheti és az intés tényét a versenyzőkartonra, valamint saját kartonjára feljegyzi.

b) Súlyos sportszerűtlenség előfordulása esetén a helyszínen jegyzőkönyvet kell felvenni,

feltüntetve az összes lényeges adatokat és körülményeket.

c) Súlyos sportszerűtlenséget elkövető versenyző ellen a versenybírótság elnöke köteles fegyelmi eljárást indítani.

d) Ha a fegyelmi bizottság vétkességet állapít meg olyan szabálysértésre, amelyet súlyos sportszerűtlenségnek minősít, akkor a versenyző (csapatrészesleg) versenyeredményét meg kell semmisíteni.

e) Fegyelmi eljárás alatt álló, vagy fegyelmi büntetése alól jogerősen fel nem mentett versenyző a versenyen nem indulhat.

f) A fegyelmi bizottság tagjait az illetékes VT jelöli ki.

F Ü G G E L É K

A TERMÉSZETJÁRÓ TÁJÉKOZÓDÁSI VERSENYEK RENDEZÉSÉNEK TUDNIVALÓI

1. ELJÁRÁS A RENDEZÉSEKNÉL

1.1 A verseny bejelentése

A rendező szerv a következő évben megrendezni kívánt versenyeket július – augusztus hónapokban az illetékes VT-nek bejelenti a versenynaptárba való bejegyzés céljából. Az országos I. osztályú és az olyan versenyeket, amelyeken külföldi versenyzők is részt vesznek, a Szövetség VT-ének is be kell jelenteni (lásd: a versenyszabályzat 2.4 és 6.6 pontját).

Mindazokat a versenyeket be kell jelenteni az illetékes VT-nek, amelyeken legalább két sportkör tagjai indulnak (meghívásos alapon is).

A VT-k tartoznak versenynaptárukat minden évben január 10-ig nyilvánosságra hozni.

A kiadott versenynaptártól eltérni nem szabad.

A versenybíróság elnökségének tagjait a rendező szervezet megbízó levéllel látja el.

A versenynaptárba fel nem vett, illetve a VT engedélye nélkül versenyeket (gyakorló-

versenyt kivéve) rendezni tilos. Az ilyen versenyt rendezők, illetve rendező szervek ellen az illetékes VT fegyelmi eljárást indít.

A versenynaptárba felvett versenyeken csak természetjáró igazolvánnyal vagy minősítéssel és orvosi igazolással ellátott versenyző indulhat.

A rendező szerv tartozik a versenynaptár szerinti időpont előtt legalább 10 héttel a „Versenykiírás”-t az illetékes VT-hez jóváhagyás céljából 2 példányban megküldeni.

1.2 A versenykiírás kiküldése

A versenyt rendező szerv tartozik a versenynaptár szerinti időpont előtt legalább 4 héttel a versenykiírást kiadni (lásd: a versenyszabályzat 6.1 pontját).

1.21 Nevezési lap

A versenykiíráshoz nevezési lapot is kell mellékelni. A nevezési lap tartalmazza: a csapat nevét, címét, a versenyintéző nevét, címét, telefonszámát.

1.22 Erősorrend

A versenyrendező szerv előírhatja, hogy a csapatok erősorrenddel nevezzenek. Az erősorrend tartalmazza:

a) számozott sorrendben a sportkör benevezett versenyzőinek nevét, születési évét, lakcímét, a minősítési vagy turista igazolvány számát és a minősítés fokát.

A névsorban elől az összes „érdemes”, utána az összes I. osztályú stb. versenyzők szerepeljenek. Az azonos minősítésű versenyzők sorrendjét a sportkör állapítja meg.

b) Csak a benevezett versenyzők vehetnek részt a versenyen (bajnokságban). A névsor utólagos módosítása vagy kiegészítése nem lehetséges.

c) A versenyen (fordulón) az „A”, „B” stb. részlegek vezetőit a csapatok csak a számozás sorrendjében jelölhetik ki. Tehát az első helyen benevezett versenyző az „A”, a második a „B” stb. részleget vezeti. Valamely versenyző távolléte esetén az összes mögötte állók egy hellyel előbbre kerülnek.

A kísérőket az egyesületek a számozástól függetlenül jelölhetik ki.

d) Az erőssorrend-íven tetszőleges számú versenyzőt lehet nevezni.

e) Az erőssorrend-ívet 2 példányban kell a rendező szervnek megküldeni. Jóváhagyás után az egyik példányt a csapat visszakapja.

A nevezési lapon és az erőssorrenden feltüntetett adatok valódiságáért a nevező szerv vezetőségén kívül a nevezési lapot aláíró személyében is felelős.

1.23 Versenyértésítő

A rendező szerv köteles a résztvevők számára a „Versenyértésítőt” olyan idő-

pontban kiküldeni, hogy azt legkésőbb a verseny előtt 5 nappal kézhez kapják. A „Versenyértesítő” tartalmazza mindazokat a tudnivalókat, amelyek a versenyről előre közölhetők (nevezések elfogadása, sorsolás, találkozás helye, az esetenként előírt felszerelés stb.).

1.3 A verseny ellenőrzése

Az illetékes VT a jóváhagyott „Versenykiírás” egyik példányát a verseny előtt legalább 6 héttel a rendező szervnek visszaküldi és ezzel egy időben az ellenőrzőbírót (bírákat) kijelöli. Az ellenőrzőbírót kiküldő VT közli a rendező szervvel a kijelölt ellenőrzőbíró nevét, címét, telefonszámát.

A versenybíróság köteles az ellenőrzőbírónak a verseny előtt legalább 4 héttel átadni:

1. a jóváhagyott „Versenykiírást”,
2. a „Versenyértesítőt”,
3. a „Forgatókönyvet”,
4. Az „Összmenetidő-kiszámítást” (lásd: a versenyszabályzat 7.5 pontját),
5. a „Költségvetést”,
6. ha a verseny vadvédelmi területen kerül lebonyolításra, akkor a vonatkozó engedélyt.

A versenybíróság az ellenőrzőbíróval egyetértésben kijelöli az időpontot, amikor az ellenőrzőbíró a versenyt a terepen ellenőrzi. Ehhez

szükséges a verseny előzetes, gondos tanulmányozása.

A terepellenőrzésen az ellenőrzőbírókat csak a felvezető és a bontóbíró kísérheti.

Ha az ellenőrzés során a versenybíró és az ellenőrzőbíró álláspontja nem azonos, akkor az ellenőrzőbíró utasítása a döntő. A versenybíró külön véleményét jegyzőkönyvileg rögzítheti és az illetékes VT-hez fordulhat döntés végett. A VT köteles a panaszt 48 órán belül kivizsgálni és döntését kötelező erővel mindkét félnek írásban kiadni.

Az ellenőrzőbíró köteles az ellenőrzés után a versenyanyagot legkésőbb a verseny előtt 10 nappal aláírásával és „Ellenőriztem, jóváhagyom” megjegyzésével a versenybírósnak visszaadni.

A versenyt rendező szerv az ellenőrzőbíróknak az ellenőrzéssel és a versennyel kapcsolatos költségeit (utazási, szállás-, étellemezési) megtérítheti. A verseny napján a fentiekén kívül a bírói minősítés fokának megfelelő bírói díj is fizethető. Az étellemezési átalány és a bírói díj összegét mindenkor a többi versenysportra is vonatkozórendelet szabályozza.

1.4 A versenyeredmények kihirdetése

A verseny után a versenybíró és a versenybíró a verseny eredményét és a díjkiosztást lehetőleg a helyszínen ünnepélyes keretek között tartsa meg. Ha erre nincs lehetőség, akkor legkésőbb 2 napon belül ki kell hirdetni az eredményt. A verseny-

bíróság tartozik a versenyt követő 4 napon belül a verseny eredményét a résztvevőknek írásban kiadni. Egy példányt az ellenőrzőbírónak kell megküldenie.

A verseny lefolyásáról 2 példányban „Versenyjegyzőkönyv”-et kell készíteni és az ellenőrzőbíróval aláíratni. A „Versenyjelentés”-t köteles a versenybíróság legkésőbb 4 napon belül az illetékes VT-nek megküldeni.

2. A VERSENYRENDEZÉS NÉHÁNY GYAKORLATI IRÁNYELVE

2.1 A munkamegosztás

A versenybíróság elnöksége legalább 2 hetenként tartson munkaértekezletet. Az értekezleten ossza fel a feladatokat és az elvégzett munkáról számoltassa be a felelősöket.

Az elnökség minden tagja kapjon feladatot, az elvégzés napjának pontos megjelölésével.

A versenybíróság elnöke vezessen feljegyzést a munkaértekezletekről és tartsa számon az egyes feladatok végrehajtásának felelőseit és határidőit.

Ne mulassza el a felelősségrevonást azokkal a versenybírósági tagokkal szemben, akik önkéntesen vállalt feladatukat határidőre nem teljesítik.

A versenyterep bemérésére útvonalanként 2 versenybíró-t kell kijelölni. A verseny napján az egyik a felvezetés, a másik a bontás feladatát lássa el. A verseny előtti bejárások száma általában 3, kivételesen 4 lehet.

A versenybíróság minden tagjának át kell éreznie a reá háruló felelősséget, az ismeretlen terepen, éjjel, esetleg mostoha időjárási körülmények között feladatukat megoldó sportolók testi épségéért.

2.2 A versenyútvonal kitűzése

2.21 A versenybírósnak a verseny rendezésénél figyelembe kell vennie a résztvevők felkészültségét.

Az érintendő pontokat és útvonalakat a térkép és a terep összehangolása útján úgy kell kiválasztani, hogy minél magasabb fokú a verseny, annál nehezebb legyen a feladat teljesítése.

2.22 Az I. osztályú állomásokat minden fokozatnál viszonylag könnyen megtalálható helyekre kell tenni, mert ez a verseny sikeres és zavartalan lefolyását nagymértékben elősegíti.

A verseny ún. „nehéz” pontjai mindig ellenőrzőpontok vagy II. osztályú állomások legyenek. A „nehéz” pont ne azt jelentse, hogy az ellenőrzőpont jelzését elrejtjük a bozótban.

Az ellenőrzőpont jelzésének elhelyezésére vonatkozó előírásokat minden körülmények között be kell tartani, mert ellenkező esetben az ellenőrzőbíró köteles kiemelni a pontot a versenyből (lásd: a versenyszabályzat 5.1, 7.71, 7.81, 9.2 pontjait).

2.23 Az utasítások megadásánál minden esetben törekedjünk arra, hogy az utasításokat rajzban adjuk meg. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a rajzban adott utasítások okozzák a legkevesebb félreértést. Szöveges utasítást csak akkor alkalmazunk, ha az utasítás megadására más mód nincs (pl. tñj. út vagy egyéb terepvonal), vagy edzőversenyeken a szerkesztési feladatok és a menetidőszámítás gyakorlása céljából. Ilyenkor a legmesszebbmenőkig törekedni kell arra, hogy az utasítás tökéletesen egyértelmű legyen, lehetőleg tömondatokból álljon. Törekedni kell arra is, hogy az utasítás kézhezvételekor az utasítás alapján a betartandó útvonal a térképen végig követhető legyen.

2.3 Részletes lebonyolítási terv

A versenybíróság elnöke az ellenőrzőbíró és a versenybíróság elnökségének többi tagja részére tartozik elkészíteni a részletes lebonyolítási tervet.

Tartalma :

1. A találkozás helye és ideje.
2. A versenyzők és a rendezők kiszállításának módja, eszközei.
3. A verseny színhelyére érkezés tervezett időpontja.
4. A felvezetés és a versenyzők indításának időrendje, a verseny pontos időbeosztási terve.

5. A szállás helye és körülményei.
6. Étkeztetés előkészítése.
7. Az egyes feladatok felelőseinek neve.
8. A visszautazás tervezett időpontja, módja, eszközei.
9. Az eredményhirdetés tervezett időpontja, helye stb.

3. EGYÉB TUDNIVALÓK

3.1 Versenybírói testületek alakítása

Minden turistaegyesületben (ligában, szakosztályban stb.), ahol legalább 5 minősített versenybíró működik, versenybírói testületet lehet alakítani.

A megalakult versenybírói testületeket a Szövetség Versenybírói Testületénél be kell jelenteni. (Beküldendő: a megalakulásról felvett jegyzőkönyv és a névsor a minősítési osztály, valamint a vezetőség tagjainak megjelölésével.)

A versenybírói testületek vezetőségei jelölik ki a saját szervezetük által rendezett versenyek versenybíróóságainak elnökségét, valamint az ellenőrzőbírákat, ha azok kijelölésére nem a Szövetség Versenybírói Testülete az illetékes. (Országos I. osztályú versenyeknél és olyan versenyeknél, amelyeken külföldiek is részt vesznek, a Szövetség Versenybírói Testülete jelöli ki az ellenőrzőbírákat. Lásd: a verseny-szabályzat 6.6 pontját).

3.2 Döntvénytár

A versenyszabályzat értelmezésével és hézagainak pótlásával kapcsolatos döntvények meghozatalára a Szövetség Versenybírói Testülete az illetékes. Az egyesületek (ligák stb.) versenybírói testületei a felmerülő vitás esetek kapcsán javaslatot tehetnek a Szövetség Versenybírói Testületének döntvények hozatalára.

A döntvényekről a Szövetség Versenybírói Testülete nyilvántartást vezet és azokat sportlap útján, vagy sokszorosítva a versenybírói testületek tudomására hozza. A döntvények, nyilvánosságra hozataluk után, az összes természetjáró tájékozási versenyekre érvényesek.

4. NYOMTATVÁNYOK MINTÁI

1. sz. melléklet

Rendező szerv :

Verseny megnevezése :

I.

VERSENYTERVEZET

1. Versenykiírás
2. Verseny-útvonalvázlat
3. Forgatólap
4. Általános és menetutasítások
5. Elméleti feladatok és válaszok
6. Részletes tájékoztató
7. Egyéb :

Közlekedési eszközök
Területi engedélyek
Szállás
Költségvetés
stb.

Kelt : P. H.

.....
versenybíróság elnöke

ZÁRADÉK :

Kelt

.....
ellenőrző bíró

Rsz. 297. Sportpropaganda, Rákóczi út 57/a

Rendező szerv :

Verseny megnevezése :

II.

FORGATÓKÖNYV

1. Jóváhagyott versenytervezet (I.)
2. Szöveges lebonyolítási terv

Kelt : P. H.

.....
versenybírószék elnöke

LÁTTAMOZÁS :

Kelt

.....
ellenőrzőbíró

Rsz. 298. Sportpropaganda, Rákóczi út 57/a

Rendező szerv:

Verseny megnevezése:

III.

VERSENYJELENTÉS

1. Forгатókönyv (I. + II.)
2. Versenyjegyzőkönyv
3. Rajtlista
4. Eredményösszesítő

Csatolva: Állomás- és menetkartonok (....db)

Kelt : P. H.

.....
ellenőrzőbíró

ZÁRADÉK:

Kelt :

.....
VT elnöke

Rsz. 299. Sportpropaganda, Rákóczi út 57/a.

VERSENYJEGYZŐKÖNYV

Felvették 195

Jelen vannak:

A versenybírószám elnöke
A versenybírószám h. elnöke
A versenybírószám titkára
Ellenőrzőbíró

1. Rendező szerv	
2. A verseny megnevezése	
3. A verseny jellege, fajtája	
4. A verseny hegysége	
4.a) A verseny útvonala: a)	
b)	
5. A verseny távolsága a) ... b) ... c) ... d) ...	Össz... km
6. Szintkülönbség a) ... b) ... c) ... d) ...	Össz... km
7. Tiszta menetidő a) ... b) ... c) ... d) ...	
8. Benevezett csapatok	1. 5. 9.
	2. 6. 10.
	3. 7. 11.
	4. 8. 12.
9. Elindult csapatok száma	
Csapatok összetétele (részleg)	
10. Nem indult a versenyen	1. Oka
	2. Oka
11. Értékelhető csapatok száma	
12. Nem értékelhető csapatok száma	
13. Indok: a) Állomáskihagyás miatt	1. 2. 3.
b) Keverőbontás miatt	1. 2. 3.
c) Keverőelvezetés miatt	1. 2. 3.
d) Egyéb okból	1. 2. 3.
e) Kizárás miatt	1. 2. 3.
14. Kizárás oka	1. (..... szabály alapján)
	2. (..... " ")
15. Óvások száma	
16. Óvó csapatok a) b) c) d)	
17. Óvások tárgya a)	
b)	

MEGJEGYZÉS

Sportkör (név)

7/a. sz. melléklet

Rajtszám

	Versenyzők neve	Minősítési ig. Rajtszám száma
Csapatvezető		
Helyettese		
Csapattagok		

ALLOMÁSÁBARTON		Időrendezés		Táv		Eltérő pontok		Pontozási képlet:	
Alomás jelszava		Pontozás		Szómkód		Eltérő menetidő		(n - f) - bont.	
Megnevezés		Pontozás		Eltérő menetidő		Eltérő menetidő		Alomás	
Rajzszám	Sportklub (versenyző) neve	Eltérő idő	Eltérő idő	HIBA PONTOK		Eltérő idő	Eltérő idő	Alomás	Megjegyzés
				Menetidő	Eltérő idő				
1				férfi	leány				
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									
13									
14									
15									
16									
17									

CÉL BONTÓ ÉRTÉKELŐ LAP

9. sz. melléklet

Rendező szerv:

Az 19..... év

..... hó

napján megrendezett

természetijáró tájékoztató verseny

Rajtszám	A versenyző (csapat) neve	Hibapont			Helyezési	
		éjjel	nappal	összes	szám	pont
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						

Rajtszám	A versenyző (csapat) neve	Hibapont			Helyezési	
		éjjel	nappal	összes	szám	pont
10.						
11.						
12.						
13.						
14.						
15.						

„ részleg, éjjel, nappal összesített

célibíró

v.b. elnöke

bontóbíró

ellenőrzőbíró

	Bontás	
	terv.	tényl.
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		
21		

ÖSSZESÍTŐ TÁBLÁZAT

9/c. sz. melléklet

Rajtszám	Név	Sportkör	„A” részleg			„B” részleg			„C” részleg			„D” részleg			Össz.	
			hibap.	hely	h. pont	hibap.	hely	h. pont	hibap.	hely	h. pont	hibap.	hely	h. pont	hely.p.	hely
1.																
2.																
3.																
4.																
5.																
6.																
7.																
8.																
9.																
10.																
11.																
12.																
13.																
14.																

TARTALOMJEGYZÉK

1. §. Természetjáró tájékozdási versenyek	11
2. §. A versenyek felosztása	12
3. §. A versenyek részvevői	17
4. §. A versenybírótság	21
5. §. Az ellenőrzőbíró	33
6. §. A versenyek előkészítése	37
7. §. A verseny lefolyása	41
8. §. Az eredmények kiszámítása	65
9. §. Óvások	71
10. §. Vegyes rendelkezések	76
11. §. Fegyelmi szabályok	85
Függelék	87
A természetjáró tájékozdási versenyek rendezésének tudnivalói	87
1. Eljárás a rendezéseknél	87
2. A versenyrendezés néhány gyakorlati irányelve	92
3. Egyéb tudnivalók	95
4. Nyomatványok mintái	97

